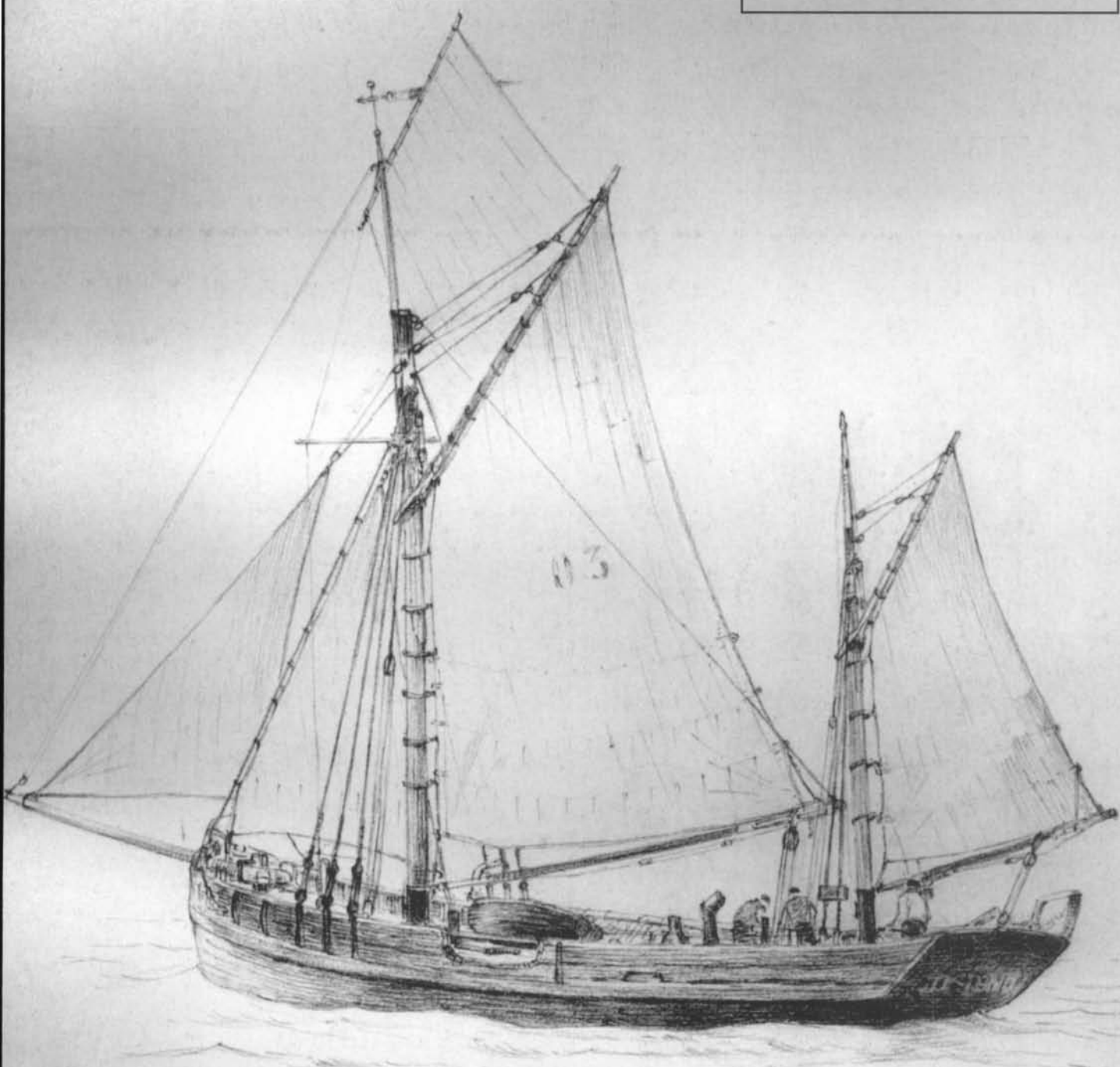

AFGIFTEKANTOOR
OOSTENDE 1

MAANDBLAD

MEI 2004

DE PLATE

VERSCHIJNT NIET IN JUNI, JULI EN AUGUSTUS

lid van de unie der belgische periodieke pers

maritiem tijdschrift

Neptunus v.z.w.

Postbus 17

8400 Oostende

Tel. en Fax: **059/80.66.66**

e-mail: **vzw.neptunus@pi.be**

Neptunus een Belgisch Maritiem tijdschrift

Met informatie

..... over de **Marine**

..... over de **koopvaardij**

..... over **vreemde oorlogsbodems**

..... over ons **maritiem verleden**

..... over de **havenactiviteiten** en

over nog zoveel meer **interessante maritieme aangelegenheden**

Abonneer U

of schenk uw vrienden of kennissen een abonnement

Jaarlijks abonnement: € 15

Beschermd abonnement: € 20

Weldoend abonnement: € 30

te storten op rekening **473-6090311-30**
van Neptunus, Postbus 17, 8400 Oostende

"De Plate" v.z.w.

Maatschappelijke zetel:

Langestraat 69, 8400 Oostende

FOTOWEDSTRIJD

FOTOWEDSTRIJD

Organisatie

Oostendse Heemkundige Kring "DE PLATE" naar aanleiding van het 50-jarig bestaan.

Thema

"Volkskunde in Oostende": gebruiken – spelen – feesten – geloof – enz...

Prijzen

In totaal zijn er voor **500 EUR** aan prijzen.

De eerste prijs bedraagt **250 EUR** cash

Vorm en formaat

Alle fototechnieken zijn toegestaan in zowel zwart-wit als in kleur.

Verplicht formaat is A4 of 20x30 cm.

Foto's niet ingelijst, niet opgekleefd, geen passe-partout

Max. 3 foto's per deelnemer

Inzending

Uitsluitend amateur-fotografen, deelname gratis, geen inschrijvingsformulier.

Op de rugzijde van elke foto :
- een titel + plaats en datum van opname
- naam van de fotograaf + adres en telefoonnummer

De foto's moeten vóór 30 september 2004 toekomen op volgend adres :

Oostends Historische Museum 'De Plate'
Langestraat 69
8400 Oostende

waar ook het volledig reglement te verkrijgen is.

DE PLATE

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING "DE PLATE" (V.Z.W.).

Prijs Cultuurraad Oostende 1996.

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming.

Aangesloten bij de CULTUURRAAD OOSTENDE en HEEMKUNDE WEST-VLAANDEREN.

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen en weerspiegelen niet noodzakelijk de opinie van de Kring.

Tekstovername toegelaten na akkoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

JAARGANG 33

NUMMER 5 - 8

MAAND mei - augustus 2004

Prijs per los nummer: € 1,50

IN DIT NUMMER

blz. 138: **M. Capon:** Veloclub De Zeemeeuw Oostende (deel 7)

blz. 143: **O. Vilain:** Verbleef Bonaparte eens in het huis Louise-Marie?

blz. 144: **R. Timmermans:** Een vraag.
O. Vilain: Een ultieme oproep.

blz. 145: **E. Smissaert:** De "Belle Epoque" in fotografie te Oostende: 1900-1911.

blz. 146: **G. Vandamme:** Historiek van de gebouwen hoek Oost- en Kerkstraat.

blz. 148: **E. Smissaert:** Oostende, opnieuw "Koninklijke Residentie"?: afbraak Chalet, bouw "Koninklijke villa": 1953-1956 (deel 4 en slot).

blz. 164: **S. Ippel:** Zoeken en vinden?

HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING DE PLATE

Correspondentieadres : Heemkring De Plate, Langestraat 69, 8400 Oostende.

Verantwoordelijke uitgever: Omer VILAIN, Rogierlaan 38/11, 8400 Oostende.

Hoofdredacteur: Jean Pierre FALISE, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende.

Rekeningen : 380-0096662-24

750-9109554-54

000-0788241-19

Het Bestuur

Erevoorzitter:

August VAN ISEGHEM, Ijzerstraat 1, 8400 Oostende.

Voorzitter:

Omer VILAIN, Rogierlaan 38/11, 8400 Oostende, tel. 059709205.

Ondervoorzitter:

Walter MAJOR, Kastanjelaan 52, 8400 Oostende, tel. 059707131.

Secretaris:

Nadia STUBBE, Blauwvoetstraat 7, 8400 Oostende, tel. 059800289

E-mail: de.plate@pandora.be

Penningmeester:

Jean Pierre FALISE, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende, tel. en fax 059708815.

E-mail: falise.jp@planetinternet.be

Leden:

Ferdinand GEVAERT, Duinenstraat 40, 8450 Bredene.

August GOETHAELS, Stockholmstraat 21/10, 8400 Oostende.

Freddy HUBRECHTSEN, Gerststraat 35A, 8400 Oostende.

Simone MAES, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende.

Valère PRINZIE, Euphrosina Beernaertstraat 48/3, 8400 Oostende.

Emile SMISSAERT, Hendrik Serruyslaan 4/9, 8400 Oostende.

Gilbert VERMEERSCH, Blauw Kasteelstraat 98/2, 8400 Oostende.

Koen VERWAERDE, A. Chocqueelstraat 1, 8400 Oostende.

Schreven in dit nummer:

Michel CAPON: Westlaan 9, 8400 Oostende.

Omer VILAIN: Rogierlaan 38/11, 8400 Oostende.

Roger TIMMERMANS: Sint-Sebastiaanstraat 24, 8400 Oostende.

Emile SMISSAERT: Hendrik Serruyslaan 4/9, 8400 Oostende.

Gerard VANDAMME: Voorzienigheidstraat 14, 8400 Oostende.

Simon IPPEL: Verenigingstraat 161, 8400 Oostende

MEI EN JUNI ACTIVITEITEN

De Oostende Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de volgende activiteiten.

1ste MEI ACTIVITEIT

Zaterdag 08 mei om 14u30

Wandeling “Zandvoorde: in en buiten Oostende”

Afspraak om 14u30 vóór het Wijkcentrum 't Kasteel, een herenhuis in de Kasteelstraat, Zandvoorde, heel dicht bij de afrit van de A10. Daar kunt U Uw fiets stallen. Uw auto kunt U kwijt links van 't Kasteel of aan de kerk.

Gedurende anderhalf uur - met sanitaire stop - wandelen we door het oude centrum en de recentere wijken naar de Keignaertstreek toe. Wie wat moeite heeft kan onderweg pauzeren. Hij/zij wordt weer “opgepikt” op de terugweg.

Wat U niet kunt zien omtrent Zandvoorde tijdens de wandeling wordt U omstreeks 16 uur in 't Kasteel voorgeschoteld. U kunt er ook Uw dorstige keel laven (op eigen kosten). Afsluiting is voorzien om 17 à 17u30.

Vanaf 1 januari 1971 bestond Zandvoorde niet langer als zelfstandige gemeente, maar werd net als Stene een wijk van Oostende. Van een parochie Zandvoorde is al sprake in 1185 en rond 1270 hadden de Woutermans van Gent, die ook van belang waren voor Oostende, hier hun verblijfplaats. De vroegere bomenrijke “Platse” (zie de foto in het VVF-lokaal) kreeg na een desolaat intermezzo weer een aangenaam uitzicht tijdens de recente dorpsrenovatie. Vanaf de jaren vijftig tot op de dag van vandaag werden nieuwe wijken aangelegd: de oude Tuinwijk, de nieuwe Tuinwijk, de Prefabwijk, de Villawijk, de Molenhoek, de Ghyselincxverkaveling en vanaf 2000 Ter Zwaanhoek. Zandvoorde is voor vele inwoners - in 2001 telde de kieswijk 2.876 ingezetenen - een rustige thuishaven in een natuurlijke omgeving, gescheiden van maar ook sterk verbonden met Oostende.

Uw gids is Zandvoordenaar **Dirk BEIRENS**.

2de MEI ACTIVITEIT

Donderdag 27 mei om 20 uur

Avondvoordracht in de conferentiezaal van de VVF, Dr. L. Colensstraat 6.

Onderwerp: **ONZE KUST IN HET INTERBELLUM (1919-1939)**

Spreker: dhr. Marc **CONSTANDT**

De heer Marc **CONSTANDT** studeerde geschiedenis aan de universiteit van Gent en studeerde af met een licentiaatsverhandeling over de geschiedenis van het toerisme te Oostende tijdens de Belle Epoque (ca. 1880-1914). Een gedeelte van deze verhandeling verscheen als monografie onder de titel “Delbouille en Dujardin: twee pioniers van het Oostendse toerisme”.

Het thema van de geschiedenis van het kusttoerisme bleef hem boeien waardoor er diverse publicaties volgden.

Diverse thema's uit het rijke toeristische verleden werden door deze auteur onderzocht en de resultaten werden gepubliceerd onder de vorm van artikels in diverse historische tijdschriften en catalogi. De verhouding van de katholieke kerk tegenover het kusttoerisme, de fotografie aan zee, het spanningsveld tussen de plaatselijke bevolking en de toeristen, het strandspeelgoed en hotels aan zee zijn maar enkele voorbeelden van deze artikelen.

Beroepshalve werkt deze historicus als archivaris te Middelkerke met als bijzondere opdracht de voorbereiding van een museaal project over de geschiedenis van het kusttoerisme.

Het Interbellum, waarover de voordracht handelt, is een boeiende periode voor het kusttoerisme. De spanningen tussen de elitaire toerist en de eerder volkse tegenhanger, de vernieuwingen van het toeristisch product, de opkomst van de minder preutse badpakken... komen aan bod.

In de voordracht wordt ook bijzondere aandacht besteed aan Oostende, meer bepaald aan de tegenstelling mondain en preuts met het Duinenkerkje als centraal gegeven.

Allen die bekommerd zijn met, of belangstelling hebben voor het kusttoerisme mogen deze voordracht zeker niet missen. Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos. Wij rekenen stellig op Uw aanwezigheid. Men zegge het voort.

1ste JUNI ACTIVITEIT. HULDE AAN "PASTER PYPE"

Het Herdenkingscomité Paster Pype, dat voortaan onder de vleugels van onze kring verder werkt, nodigt onze leden uit

op donderdag 03 juni om 11 uur

deel te nemen aan de jaarlijkse hulde aan Paster Pype.

Samen met het stadsbestuur, de afvaardigingen uit de visserij- en zeevaartmiddens brengen wij hulde aan de man die gedurende meer dan 40 jaar zoveel voor onze vissersbevolking heeft betekend.

Wij verzamelen aan de ingang van het oud kerkhof aan de Nieuwpoortsesteenweg.

2de JUNI ACTIVEIT - REIS NAAR MENEN EN KOKSIJDE

We vertrekken op **zondag 6 juni 2004 om 08u30** stipt vanaf het Canadaplein, rechtover het Gerechtshof.

Na ongeveer 1 uur rijden komen wij aan te Menen waar wij onmiddellijk het Jukebox Museum bezoeken. Dit museum, een privé initiatief, is het enige Jukebox museum van België.

Wij verdelen ons in twee groepen. De eerste groep bezoekt, samen met de gids, het museum terwijl de tweede groep geniet van een kop koffie. Na ongeveer driekwartier wisselen de groepen om.

Wat kunnen wij daar bekijken? Ongeveer een 80-tal verschillende jukeboxen, allemaal speelklaar, plus een 200-tal oude radio's uit de periode 1926-1950. Gedurende de rondleiding zal men verschillende jukeboxen kunnen beluisteren.

Rond 11u30 verlaten wij het museum en rijden door naar het restaurant "De Sterre" op de markt.

De Kring biedt U het aperitief aan en we steken de voeten onder tafel om te genieten van

Tomatensoep
?
Varkenshaasje, verse groentekrans, aardappelkroketjes
?
Gebak
?
Koffie

De dranken aan tafel zijn voor eigen rekening.

Rond 14u15 vertrekken wij richting Koksijde waar we circa 15u15 het Museum Ten Duinen bezoeken. We worden daar opgewacht door 2 gidsen die ons, uiteraard in twee groepen, rondleiden in en buiten het museum. Het centraal thema van dit museum is de geschiedenis van de plaatselijke Cisterciënzerabdij Onze-Lieve-Vrouw Ten Duinen.

In het abdijsmuseum reis je terug in de tijd. Je maakt er kennis met de Middeleeuwen, de periode waarin de abdij OLV Ten Duinen zijn belangrijkste groei beleefde. Je ontdekt er de verschillende sociale groepen, de visie die de mensen in die tijd hadden over de wereld, hoe de kerk zich ontwikkelde en de spanningen binnen die kerk.

Daarna neemt het museum je mee doorheen een dag in een Cisterciënzerabdij. Je beleeft een dag binnen de muren van een abdij. Je leert de verschillende ruimten, de bewoners, hun taken binnen de abdij, het eten, de ontspanningsmogelijkheden en spanningen met de buitenwereld.

In het buitenmuseum zijn enkele muuropstanden van het klooster te zien. De muren, systematisch opgegraven vanaf 1949, werden tussen 1998 en 2003 grondig gerestaureerd en geconsolideerd.

Rond 18u00 verlaten wij het Museum Ten Duinen en rijden door naar Nieuwpoort waar wij op de Grote Markt halt houden. Daar zijn er mogelijkheden genoeg om te genieten van een frisse pint vooraleer wij om 19u30 in de bus stappen, richting Oostende, waar wij rond 20u00 aankomen.

Inschrijven kan door storting van € 40 per persoon op rekening 380-0096662-24
Heemkring De Plate
8400 Oostende

met vermelding "Platereis 2004 met X personen". In deze prijs is begrepen: autocar, koffie bij aankomst, middagmaal, toegangsgelden, gidsen en de fooi voor de chauffeur.

De inschrijvingen moeten binnen zijn vóór maandag 1 juni. Er zijn maximum 53 plaatsen beschikbaar. De 54^e kan niet meer mee!!!

Uw reisleader
Jean Pierre Falise

VELO CLUB DE ZEEMEEUW OOSTENDE (deel 7)

door Michel CAPON

De tweede MAES van V.C. De Zeemeeuw die we belichten is:

ROMAIN MAES

Romain MAES werd geboren op 10 augustus 1913 te Zerkegem en was het dertiende kind van de vijftien die moeder Pauline MAES (° 27/9/1874) op de wereld bracht). Vader Désiré MAES (° 15/6/1864) werd te Bekegem geboren maar zijn voorouders waren afkomstig van Koolskamp. De voorzaten van moeder Pauline MAES situeerden zich in de buurgemeente Aartrijke (53). Eigenaardig was, dat de ouders allebei de familienaam MAES droegen.

Volgens moeder Pauline was Romain het nerveuste kind van gans de groep van vijftien. Hij groeide, zoals zijn andere broers en zusters, te Zerkegem op en werd een vinnig kereltje. Zoals de schoolknapen uit zijn omgeving was hij – buiten de winterperiode – koeienwachter (54).

Onmiddellijk na de schoolperiode werd hij arbeider in de steengroeven. Maar toen hij geld genoeg bijeen had gespaard kocht hij op zijn zeventiende een koersfiets. De tengere en kleine Romain werd coureur in augustus 1930 en sloot aan bij V.C. De Zeemeeuw Oostende. “Romain MAES was een crack der nieuwe methode: in actie vanaf het begin! Een renner die zich nooit pramen liet. Vluchten en koers-houden was troef. Al zijn overwinningen dragen den stempel van ongebreidelde strijd lust en zijn klaar doorzicht om het gepast oogenblik te handelen was een publiek geheim” (55).

De kleine MAES klom met reuzenschreden de sportladder omhoog. Drie jaar later, 1933, doorliep hij in één jaar alle categorieën. Daarbij won hij drie koersen naeen. Als onafhankelijke won hij de Grote Prijs van Menen. Daarop werd hij beroepsrenner en won de Franse Omloop van het Westen over zeven ritten. Onmiddellijk werd Zeemeeuwrenner Romain MAES bij het grote Franse rijwielmerk “Alcyon” ingelijfd. Begin 1934 trok hij flink van leer in de eerste rittenwedstrijd Parijs-Nice, waarvan hij een rit won. In datzelfde jaar werd hij naar de Tour de France afgevaardigd. Romain kwam in deze Tour goed mee. Hij werd tweemaal tweede in een etappe. Ingevolge een zware valpartij in de rit naar Nice moest hij opgeven. De opname in het ziekenhuis voor zijn verwondingen zette een punt achter zijn Tourambities voor 1934. Hij was toen nog maar 21 jaar.

Het jaar nadien, 1935, hij was 22 jaar, zou zijn gloriejaar worden.

Winnaar Ronde van Frankrijk 1935.

Romain MAES was de eerste Zeemeeuwrenner die de Tour zal winnen. Hij was naar de Ronde gekomen met de aspiratie een rit te winnen. De eerste etappe liep van Parijs naar Rijsel. Die weg kende Romain, want hij had de koers met die naam in het voorjaar gewonnen. In de omgeving van Bethune, op 60 km van de aankomst in Rijsel, ontsnapt de Zeemeeuwrenner en gaat solo tot de finish. Hij ontvangt de gele trui met twee en een halve minuut voorsprong. Niemand gelooft ten volle in de kansen van de tweeëntwintig jaar oude Zerkegemnaar. Zijn stunt wordt als een bevestiging aanzien, koning van één dag. In de tweede rit, de dag nadien, gebeurde er bijna een ramp. Ingevolge bandbreuken lag de Belgische ploeg op een gegeven ogenblik meer dan 9 minuten achter. Na een indrukwekkende jacht van 70 km. kwamen de Belgen terug bij en behield Romain MAES zijn “maillot jaune”.

Die trui zou hij blijvend omgorden en niet meer afstaan! Alhoewel men iedere dag zijn instorting verwachtte, hield de kleine MAES met brio stand Tussen de gevreesde bergritten van de Alpen en

de Pyreneeën won hij daarbij op overtuigende wijze de rit Nice-Cannes; waar hij iedereen uit het wiel reed. In de Pyreneeën kon hij, samen met Félicien VERVAECKE (winnaar van de bergprijs) en de andere Zeemeeuwrenner Sylveer MAES, de gevaarlijke Italiaanse aanvallen counteren.

Maar Romain kreeg het opnieuw zwaar te verduren in de tijdrit naar La Rochelle. Zijn fietsraam brak. Niet versagd, Romain hield de twee gebroken einden van de buis met één hand bij elkaar en met de andere hand stuurde hij zijn fiets. In deze rit tegen het uurwerk werd hij zelfs nog tweede, vóór zijn ploegmaat Sylveer MAES. Alle pech ten spijt was Romain MAES in de Tour van 1935 niet te kloppen.

Intussen maakte in België zijn 60-jarige moeder zich klaar om voor het eerst in haar leven een reis te maken, en dan nog naar het buitenland, naar Parijs. Dit nieuws gaf Romain vleugels. Bij de laatste rit naar Parijs kon niemand hem nog bijhouden. Hij loste al zijn tegenstanders en kwam met ruime voorsprong in het Parc des Princes aan. Na de aankomst viel hij wenend in de armen van zijn moeder Pauline MAES. De foto van de omhelzing ging de wereld rond.

De eindzege van Romain was een unicum. Hij won de eerste rit en droeg de gele trui gedurende gans de Tour; daarbij zegevierde hij ook in de laatste rit. En dit telkens met voorsprong. Daarenboven werd het een grote dag voor Velo Club De Zeemeeuw Oostende: 1ste Romain MAES en 4de Sylveer MAES (56).

Epiloog van de exuberante Tourzege 1935.

Sportjournalist Achiël VAN DEN BROECK omschrijft het als volgt (57):

“Gedurende die ronde had de kleine onrustige man van Zerkegem een heel arsenaal van wilskracht verbruikt. Dag en nacht leefde hij tussen hoop en vrees. “Zal ik die trui houden? Zal ik niet te dikwijls platrijden? Zal CAMUSO me niet kapot krijgen in de bergen?” Gedurende een ganse maand stond hij op 1.000 volt hoogspanning. Hij won, maar in plaats van daarna rustig te gaan rusten, afgezonderd van de wereld, vervulde hij 62 contracten. Hij verdiende een fortuin....en verloor er één mee: zijn gezondheid! En in de Parijse zesdaagse werd de ressort helemaal uitgerokken (5-11/11/1935).....Er is wellicht geen renner in België geweest – we zouden haast durven zeggen in Europa – die zó in het brandpunt der belangstelling gestaan heeft, als Romain MAES.

Na zijn zege in de Ronde van Frankrijk 1935, werd hij werkelijk gehuldigd als een nationale held. Na zijn opgave in 1936 werd hij verguisd en met modder overladen. Zó is de massa. Maar gewoonlijk volgt dan toch de bezinning.....De waarheid is, dat Romain MAES een enorme klas bezat, dat hij, zedelijk gesproken, in de Ronde van Frankrijk 1935 een onmenselijk grote inspanning heeft moeten doen, dat hij zich niet genoeg rust heeft gegund om te herstellen, en dat hij voor de rest van zijn loopbaan, nog slechts over 75% van zijn universele klas heeft kunnen beschikken...

Universele klas? Inderdaad! Die had Romain MAES! Hij kon op sommige dagen daden stellen die niet meer normaal waren. Hij kon gedurende 50 km. met honderd meter voorsprong rijden tegen tien of vijftien van de beste baanrenners van de wereld. Met zijn latere 75% kon hij dat zelfs nog....”.

De jaren nadien.

Door de vele vieringen is hij in 1936 nog een halve Romain MAES (58). Hij gaf op in de Tour, wat velen hem kwalijk namen. In de 37ste Parijs-Roubaix van 1936 sprintten drie renners voor de zege. Romain MAES versloeg in een millimeterspurt de Franse kampioen Georges SPEICHER. Aankomstrechtter CAZALIS plaatste Romain ten onrechte tweede achter SPEICHER.

In het najaar, 23 september 1936, huwde Romain met Rachel MAECKELBERGH.

In het jaar 1939 was Romain inzake conditie en forme er weer boven op. In de Ronde van Vlaanderen was hij de grote uitbinker, maar tegen de aanklappende sprinter Karel KAERS was hij uiteindelijk niet opgewassen.

Opnieuw werd Romain een plaats toebedeeld in de nationale ploeg voor de Ronde van Frankrijk. In de eerste etappe werd hij tweede. De dag nadien wint hij overtuigend de 63,5 km. lange tijdrit, waardoor hij de gele trui mocht omgorden. Zijn ploegmakers weigerden hem alle hulp. Waardoor de Zeemeeuwrenner zijn leiderstrui verliest en nadien zelf knecht mocht spelen. Een erge val in de achtste rit verplichtte hem tot opgave.

Gedurende Wereldoorlog II werd hij piste-renner. Samen met zijn Zeemeeuwgenoot Sylveer MAES vormden ze één van de populairste ploegkoersers van het land. Na zijn wielersloopbaan begon hij aan het Noordstation van Brussel, in de Vooruitgangstraat, een brasserie "Au Maillot Jaune".

Romain MAES overleed op 22 februari 1983 op 69-jarige leeftijd te Groot-Bijgaarden, alwaar hij woonachtig was in de Nieuwe Gentssesteenweg 11.

Verwijzingen

- (53) Tijdschrift Ghestella 1983, blz. 173 en 242.
- (54) Bij een senioren-autobusbezoek aan zijn brasserie "Au Maillot Jaune" te Brussel heeft mijn moeder, Martha DELOOF, hem daaraan, als anekdote, herinnerd. Het is gebeurd dat ze ook, samen met Romain MAES, in die functie op pad is getrokken. Dit werd door de, nadien, zeer ijdel geworden Romain niet in dank afgenomen.
- (55) De Galerij der Wielerkampioenen, door Georges MATTHYS, 8e deel, blz. 496.
- (56) In die periode baatte zijn zuster, Irma MAES (° 14/9/1907, gehuwd met André VANPRAET), de zeer bekende café "Sportwereld" uit in Zerkegem.
- (57) Geschiedenis van de Ronde van Frankrijk, blz. 94.
- (58) Het gebeurde dat Romain MAES in zijn glorieperiode bij zijn tante Elisabeth MAES (gehuwd met Henri BONQUET), Zakstraat 1 te Raversijde op familiebezoek kwam. Met een grote Amerikaanse cabriolet-auto kwam Romain traag en plechtig, eerst de Schoolstraat en dan de Zakstraat ingereden. Want hij wilde gezien en bewonderd worden. (Mondelinge getuigenis van Oscar TRATSAERT, Raversijde)

Bronnen

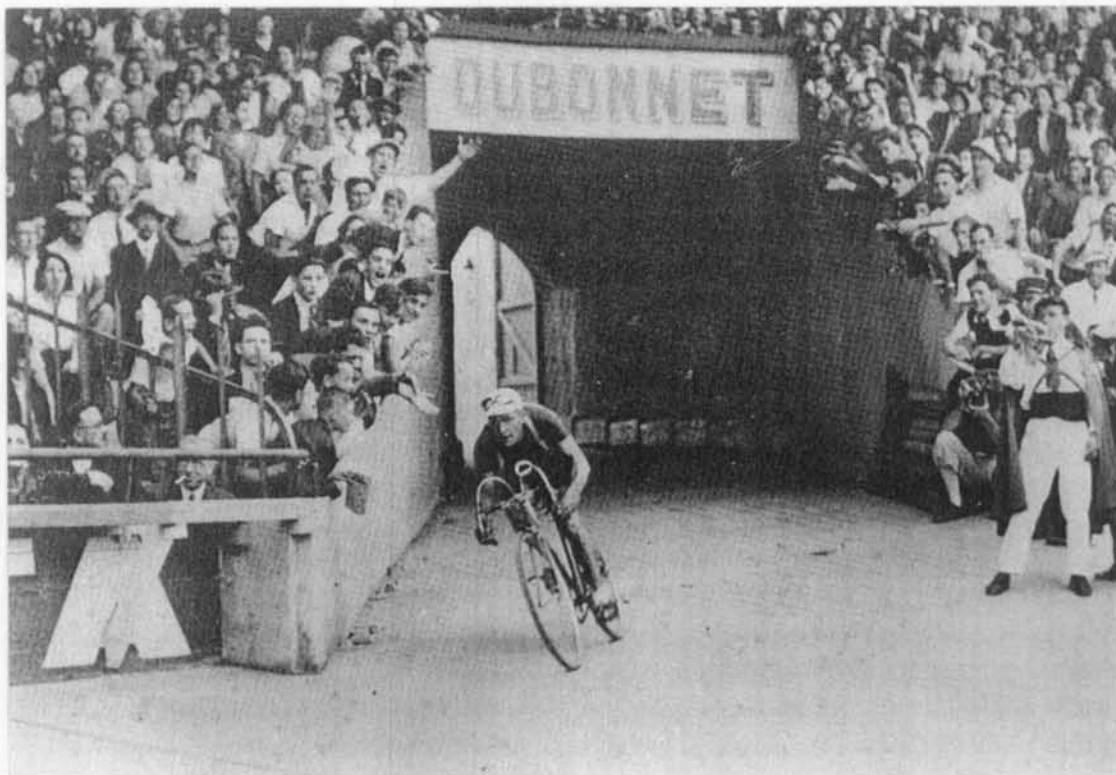
- Tijdschrift Ghestella, 1983.
- Archief Amedée Gevaert/
- Tour de France, door Reina van der Wal & Rob Groen.
- 100 jaar Ronde van Frankrijk, door Pascal Sergent.
- Eigen archief.

Twee Zeemeeuwrenners delen in de zege in het Parijse Prinsenpark:

Rechts: Romain MAES, winnaar van de Tour 1935, op 22-jarige leeftijd.

Links: Sylveer MAES, 4e in de eindstand en 2^e in het bergklassement (werd de maand nadien 25 jaar).

Laatste rit Caen-Parijs, Ronde van Frankrijk 1935.
Winnaar en gele truidrager Romain MAES komt alleen toe in het Parc des Princes te Parijs.
Bemerkt rechts de klaroenblazer die de renners aankondigt.

Na de aankomst in het Parc des Princes valt Romain MAES wenend in de armen van zijn moeder.
Paula MAES was speciaal naar Parijs afgezakt om de victorie van haar zoon te kunnen bijwonen.
Het was de eerste maal, en ook de laatste maal, dat moeder MAES een reis ondernam en dan nog
naar het buitenland.

VERBLEEF BONAPARTE EENS IN HET HUIS LOUISE-MARIE?

door **Omer VILAIN**

In 1946 werd te Oostende een Internationaal Congres van de zee gehouden. Tussen de verschillende voordrachten die gehouden werden, was er ook een historisch onderwerp met als titel "Les cinq séjours de Napoléon sur notre Littoral Maritime". De spreker was Albert de BURBURE de WESEMBEEK. De integrale tekst van zijn toespraak verscheen later in "Rapport du Congrès International de la Mer à Ostende 1946".

Daarin lezen wij dat Bonaparte, waarschijnlijk incognito reizend, op 13 februari 1798 in Oostende toekwam en dat hij logeerde in het "Hôtel de la Marine" in de Kapellestraat.

Maar de BURBURE de WESENBEEK schrijft daarbij: "Evenwel, een oude Oostendenaar bevestigt ons dat de toekomstige Keizer van Frankrijk de nacht zou doorgebracht hebben in de Langestraat, in een gebouw dat later het Koninklijk Paleis zou worden en alwaar Louise-Marie, de eerste Koningin der Belgen zou overlijden". "Thans zijn de bureau's van Bruggen en Wegen er in ondergebracht", voegt hij er nog bij.

Daarom zochten we ook op wat Georges SOYER in zijn boek "Le drame Révolutionnaire et Napoléonien à Ostende", dat in 1928 gepubliceerd werd, schreef.

Op p. 175 schrijft G. SOYER: "Na gelogeed te hebben in het gebouw alwaar de Dienst van Bruggen en Wegen is ondergebracht en alwaar Louise-Marie, eerste Koningin der Belgen, overleed, vertrok hij de volgende ochtend...".

G. SOYER verwijst hiervoor als referentie naar het boek van de auteur Charles VAN ISEGHEM over: "André Van Iseghem, Bourgmestre et Maire d'Ostende; notes biographiques", uitgegeven in 1894.

In deze biografie lezen wij op p. 62: "De Keizer, die de versterkingen van de stad Oostende op 13 februari 1798 bezocht en die gelogeed had in de Langestraat in een huis dat toebehoort aan Koning Leopold II, kwam voor de eerste maal terug als Eerste Consul op 10 juli 1803".

Onze vraag is natuurlijk: Kapellestraat of Langestraat? Wie heeft er gelijk, wie is er mis? We zullen het waarschijnlijk nooit te weten komen want alle stadsarchieven waarin daarover misschien te lezen was, zijn in de oorlogsbrand van mei 1940, zowel op het Stadhuis als in de Stadsbibliotheek, in de vlammen opgegaan.

Een heel kleine mogelijkheid is dat er ergens in het reusachtig Bonapartistisch Historisch Fonds te Parijs een spoor van terug zou te vinden zijn.

Wij kunnen, bij rondleidingen in ons "Oostends Historisch Museum De Plate", ieder geval met zekerheid zeggen dat de eerste Koningin der Belgen, Louise-Marie, er in 1850 overleed en dat Bonaparte wellicht op 13 februari 1798, ter gelegenheid van een inspectietocht over de aan gang zijnde verdedigingswerken langs ons kust, er kwam overnachten.....

Nota's

- De drie aangehaalde citaten uit de Franstalige boeken van Albert de BURBURE de WESEMBEEK, Georges SOYER en André VAN ISEGHEM werden door ons vrij vertaald.
- "Het Hôtel de la Marine" in de Kapellestraat stond er nog tot na de 2e Wereldoorlog, weliswaar reeds vele jaren ledig. Het werd tenslotte als een erg verkrot gebouw afgebroken. Het werd ook het "Hotel Jean" genoemd, naar de familienaam van de 19de eeuwse Franse uitbater JEAN.

VRAAG

Welke brouwer/bierhandelaar verkocht indertijd, in Oostende, bier onder de merknaam "BAVARO BELGE"?

Indien mogelijk ook adres van de firma en de periode waarin het bier te verkrijgen was.

Alle inlichtingen welkom, waarvoor bij voorbaat dank, bij Roger TIMMERMANS
Sint-Sebastiaanstraat 24
8400 Oostende

* * *

EEN ULTIEME OPROEP

De stichter van "De Plate" Ary SLEEKES publiceerde een achttal boekdeeltjes tussen 1956 en 1964 over heemkunde en folklore. Hij was nog bezig met een 9de deel over "La Belle Epoque" en een 10de met als titel "Beknopt Oostends Woordenboek".

Ary SLEEKES overleed op 25 januari 1966 en de twee teksten van delen 9 en 10 waren onvindbaar, aldus zijn neef Raf SEYS in het "Lexicon van Westvlaamse schrijvers, deel I" (1984).

Wij hopen nog altijd dat deze handschriften niet vernietigd werden en wellicht nog ergens tussen andere papieren verborgen zitten.

Moch dit zo zijn dan zouden wij zeer gelukkig en dankbaar zijn zo we die mogen inkijken en gebeurlijk toch nog laten publiceren.

We weten het is zoeken naar een speld in een hooiberg, maar men weet nooit! Hoop doet leven en wij hopen verder.

O. VILAIN
Voorzitter "De Plate"

De "Belle Epoque" in fotografie te Oostende: 1900-1911

door Emile Smissaert

Onlangs was een selectie uit het werk van de Engelse journalist en fotograaf Andrew PITCAIRN-KNOWLES (1871-1956) te bezichtigen in de Venitiaanse Gaanderijen te Oostende. Alweer een opmerkelijke realisatie van de Stedelijke Cultuurdienst.

De lichtbruinkleurige foto's, naar schatting ongeveer 35 x 20 cm groot en gekaderd in een passe-partout, zijn van het type "droge glasplaattechniek", munten uit door hun helderheid en knappe proporties met goed gekozen invalshoeken én weten, nu nog na ruim 100 jaar, te bekoren. Hoe is de maatschappij, in de tijdsspanne van een eeuw én schier in alle opzichten en facetten, ten gronde veranderd! Het beeld, veel meer nog dan woorden, weet dit fenomeen levendig neer te zetten voor onze generatie die, wat zelfingenomen, zich afficheert als echt modern en geëmancipeerd... Voyons, elke tijd heeft zijn charmes, zijn eigenheid en verdiensten!

Eens de exporuinte betreden vallen ons de viertalige (m. i. een noodzaak in een stad die het moet hebben van toerisme en kunst!) opschriften die de aangeboden prenten structureren.

Achtereenvolgens de School van Paster Pype (7 stuks), de Visserij (6 stuks), de bedrijvigheid op de Wellington (Paarden)renbaan (19 stuks), vier of vijf bereden ranke paarden die waden in het ondiepe van de zee, de autosport (12 stuks), het volksvermaak (daar had de artiest ook oog en glasplaat voor), o.m. met dieren (13 stuks). Gesnorde mannen met pet, strooien hoed of bolhoed op, af ent oe met een wandelstok in de hand (typerend voor die tijd), bevolken het schouwtoneel. Geflankeerd door langgerokte vrouwen, hier in seizoenkledij, gecoiffeerd met weidse hoeden met voile en hoge, luisterrijke versierselen bovenop, al of niet met pluimen, vullen de fraai weergegeven scènes.

Het strandleven omvat 30 stuks in groot en 9 stuks in klein formaat. Wij overlopen de themata die sober gedoseerd zijn. Eerst fietsen en staande eenogige, lange verrekijkers die aan de reling van de zeedijk gehuurd konden worden. Verder een primitief aandoende lage dubbelzitfiets; een ambulante straatorgel; een bedelaar zittend in een rieten gehandicaptenzetel op wielen; een strandventer. Vervolgens valt ons oog op zeilwagens (4 stuks) die toen in Oostende nog mogelijk waren, er waren vliegers en draken (3 stuks), een mannenfiets met bol zeil aan de hand van een jonge kerel alsook het toen populaire diabolospel (6 stuks).

Wij werpen een blik op het vroeger evenals nu wit geschilderde staketsel, op voetstappen in het "hard zand" alsook op het Klein Strand waar rollende badkabielen in het water en baders van beider kunne in de typische gestreepte, sexyloze zwemdracht van 1900 voorkomen (3 stuks). Geniet van het zicht op de waterpret van de kinderen, de reddingsboot, de golfbreker, de zomerstrandspelen en de torenbouw met wapperende vlaggen bovenop in het zand, wachtend op de aangolvende zee...

De erfgenamen van de auteur die een cosmopolitische Brit was, vonden de in de loop der jaren vergeten clichés en het is de verdienste van zijn kleinzoon dat een catalogus verschijnen kon, kwistig verlucht met illustraties allerhande.

The Edwardian Eye of Andrew Pitcairn-Knowles 1871-1956

HISTORIEK VAN DE GEBOUWEN HOEK OOST- EN KERKSTRAAT

door Gerard VANDAMME

Reeds in de 15de eeuw bevond zich op de zuidoosthoek van de huidige Langestraat en de huidige Vlaanderenstraat het zogenaamde "Oude Klooster" met kapel en gasthuis (hospitaal) van de "Grijze" of "Grauwe Zusters".

Op 10 augustus 1537 werd een nieuw klooster met kapel en hospitaal ingewijd op de zuidwesthoek van de huidige Ooststraat en de huidige Kerkstraat.

Op het oudste stadsplan van Oostende, opgemaakt door Jacob VAN DEVENTER omstreeks 1560, staan de beide kloosters aangeduid. Dit is ook het geval op een hele reeks latere stadsplannen.

Aan de westkant van de kloostergebouwen stond het "Weeghuys" of Stadswaag. Daar werden alle goederen die in de haven aankwamen, gewogen en gemeten.

De "Grauwe Zusters" genoten het privilege van de inkomsten van de waag. De stad had hen dit recht verleend, mits voorwaarde dat deze inkomsten zouden besteed worden aan het bekostigen van de werking van het hospitaal.

Een twaalfal zusters betrokken het klooster en legden zich vooral toe op de ziekenzorg, ook aan huis, en op de begeleiding van rouwenden bij begrafenissen.

In 1570 moesten de "Grauwe Zusters" vluchten voor de Geuzen en in 1583 vertrokken ze naar Sluis.

Ze keerden pas in 1609 terug naar het door het Beleg verwoeste Oostende. De heropbouw van klooster en hospitaal werd gefinancierd met de inkomsten van de opnieuw verkregen meet- en weegrechten, en met de opbrengst van vele bedeltochten.

In 1618 waren de werken aan het klooster voltooid. Stenen en ander bouw materiaal van het "Oude gasthuis" mochten vanaf hetzelfde jaar herbruikt worden voor de bouw van het nieuwe hospitaal. Ook de kapel werd herbouwd en ingewijd in 1642.

In 1613 hadden de "Grauwe zusters" de regel van Sint Augustinus aanvaard, en werden "Zwartzusters".

Het gedeelte van de huidige Ooststraat, tussen de Kapellestraat en de Kaaistraat, droeg dan ook van dan af, en tot 1858, de naam "Zwarte Nonnenstraat".

In 1692 werd aan het klooster nog een deel bijgebouwd, het zogenaamde "Nieuwe Convent", en in 1712 werd aan de zijde van de Kerkstraat een nieuwe barokgevel opgetrokken, en de kapel van een kleine toren voorzien.

Op 5 februari 1798 werden de Zusters door de Franse revolutionairen uit hun klooster verdreven. Ze kwamen er niet meer terug.

Onder het Hollands bewind dienden de gebouwen als infanteriekazerne. Na de Belgische Onafhankelijkheid in 1831 was er een militair hospitaal. Er kwam ook een tekenacademie, een wapenmagazijn van de "Garde Civique" en een tribunaal!

Op 04 april 1837 sloot de stad een overeenkomst met de Congregatie van de "Broeders van Liefde" om er een school voor jongens en wezen in te richten.

Vier Broeders kwamen op 10 mei te Oostende aan, en richtten hun klooster, "Huis Sint-Pieter", op in een deel van de gebouwen. In 1840 konden er, na het vertrek van de "Garde Civique", ook de klassen worden gevestigd. Tot 1855 bleef de school de enige kosteloze jongensschool in de stad. Ze zou reeds in 1843 als gemeenteschool, met de Broeders als leerkrachten, zijn aanvaard geworden, maar meer zekerheid daarover is er in 1862.

In 1866 verlieten de Broeders met hun school de gebouwen, en betrokken een nieuwe, door de Stad ingerichte locatie in de Sint-Franciscusstraat.

Op 14 juli 1868 werd tussen de stad en het Bisdom een contract gesloten, waarbij het College vanaf 01 oktober 1868, over het oude klooster kon beschikken. Na zeer dure herstellings- en aanpassingswerken aan de intussen bouwvallig geworden gebouwen, werden op 4 oktober 1869, de lokalen in gebruik genomen.

Bij Gemeenteraadsbeslissing van 4 februari 1878 moest het College, dat nochtans grote bedragen voor de vernieuwingswerken had uitgegeven, de gebouwen verlaten, zonder enige aanspraakmogelijkheid op vergoeding. We zijn hier in de periode van de zogenaamde "Schooloorlog"!

De Stad vestigde er nadien zelf een inrichting voor middelbaar onderwijs (Atheneum) die er bleef tot 1902.

In 1910-1912 kwam er een volledige nieuwbouw tot stand, de thans nog bestaande stedelijke "Albertschool", ontworpen door de "Belle Epoque"-stradsarchitect Achille RAOUX (11/04/1866-?/02/1949). Ook enkele aanpalende privégebouwen in de Oost- en Kerkstraat, werden op het terrein opgericht.

Tijdens de oorlog 1914-1918 was de Duitse "Kommandantur" in de school ondergebracht. Bij de beschieting op 21 mei 1918, werd het gebouw zwaar beschadigd. Ook tijdens de oorlog 1940-1945 was er zware schade ten gevolge van een bombardement op 22 mei 1940.

Door verwaarlozing, herbouw, afbraak, verbouwing allerhande, gedurende bijna 4 eeuwen, kan vrijwel niets meer van de oorspronkelijke bebouwing zijn overgebleven!

Geraadpleegde werken:

- Jan B. DREESEN: "Toponymie van het Woutermans Ambacht". De Plate, 1995, nr. 9.
- Daniël FARASYN: "1769-1794: De 18de eeuwse bloeiperiode van Oostende". "Oostendse Historische Publicaties" nr. 2, 1998.
- Olivier DEBAERE: "Stedenatlas Oostende". "Oostendse Historische Publicaties" nr. 9, 2002.
- Henri DANGEZ: "Bijdrage tot de geschiedenis van het lager onderwijs te Oostende", in "Contact" 5de jg. nrs. 1 & 2, 1959; nr. 4, 1960.

OOSTENDE, OPNIEUW “KONINKLIJKE RESIDENTIE”?: afbraak Chalet, bouw “Koninklijke villa”: 1953-1956 (slot)

door Emile SMISSAERT

DEEL XI: DE BEWONERS

1. Dhr. Adolf Van Glabbeke, Burgemeester-Voorzitter:

De leden van de Gemeenteraad hebben vernomen en ook de pers heeft er melding van gemaakt, dat al de leden van de Koninklijke Familie een verblijf hebben doorgebracht in de Koninklijke Villa te Oostende. Ik meen de tolk te wezen van al de leden van de Raad en van gans de Oostendse bevolking om onze vreugde dienaangaande uit te drukken en de hoop te koesteren, dat tijdens lange jaren en zoveel mogelijk, de Leden van de Koninklijke Familie in onze stad mogen verblijven. (Handgeklap op al de banken) (91)

Dit wordt bevestigd door een fotosessie (92) ten behoeve van de Media (pers, filmactualiteiten van Belgavox). Wij vonden in “Le Patriote Illustré” en “De Post” (markante geïllustreerde weekbladen uit die tijd) een paar bladzijden terug (93). “Het nieuwe chalet (sic) is amper gereed, en de Koning en zijn familie hebben er reeds twee week-ends in doorgebracht” (De Post). “Pour la première fois depuis de nombreuses années, la Famille royale a pu y faire un bref séjour » (Le Patriote Illustré). Waar het kon, werd fier (!) het epitheton «Oostende, Koninklijke Residentie» gebruikt! Zo bijvoorbeeld bij de jaarwisseling 1957-1958 (94), het laatste bestuursjaar van burgemeester Van Glabbeke die in deze formule echt geloofde en ook op dat gebied grote verdiensten had. Wie kon, toen, bevroeden dat deze “Koninklijke Residentie” geen lang leven (hooguit 15 jaren...) gegund was! In feite, de tijds- en levensomstandigheden van de vijftiger en zestiger jaren geleken ternauwernood op de gloriejaren van Oostende in de “Belle Epoque” en het Interbellum!! C’était du passé!!

2. Koning Boudewijn:

Vanaf 1961, zodra hij gehuwd was met Koningin Fabiola, vertoefde hij verder menigmaal (hoeveel is niet bekend) incognito in de Villa.

“(…) De Koninklijke Familie kwam er tot 1971, af en toe én van langs om minder, resideren; hun laatste officiële gast was MOBUTU, de langjarige Zaïrese president. In 1973 gaf de Koninklijke Schenking het gebouw in concessie aan de Stad Oostende die het als handelspand doorverhuurde” (95).

In feite zijn de verwachtingen, zo hoog gestemd en geprezen, inzake ‘Oostende, Koninklijke Residentie’, zeer minimaal en teleurstellend ingelost... Wat mijn inziens toendertijd niemand kon, ook niet wilde voorzien en inzien. Amper vijftien jaren (1957-1971) “in gebruik” door ’s Lands Eerste Familie! En wat dachten zijzelf werkelijk over dit oord dat hen schier in de schoot is geworpen? Mag ik hier even mijn gewaagde (toegegeven!) conclusie kwijt? Met mensen die tegen hun zin meedoen, bereikt men moeilijk het doel. Mensen die per definitie een openbare functie

uitoefenen en daar goed voor betaald worden én toch zó gesteld en kittelorig zijn zodra ze menen en vrezen dat hun privacy in het gedrang kan komen, echt of vermeend.

Terug naar de dramatis personae.

Toen het mooi en sober te noemen standbeeld van Koning Boudewijn onthuld werd vóór de ingang van de Venitiaanse Galerijen, op zaterdag 3 juni 2000, stond op een bepaald moment Koningin Fabiola, na jaren afwezigheid, opnieuw oog in oog met Yolande, de dochter van “Menèèr Henri en Madame Rachel” SUWIER, het echtpaar dat jarenlang voor de goede gang van zaken zorgde in de Koninklijke Villa. Enkele herinneringen van Yolande:

“Mijn moeder was huisvrouw in de Koninklijke Villa en mijn vader die politieagent was, zorgde voor de bewaking (96). Telkens het Koningspaar naar de Kust kwam, werden ze verwittigd en moesten ze aanwezig zijn. Koning Boudewijn at bijzonder graag vis en garnalen, en hij zei altijd dat mijn moeder de beste kokkin was van de Kust. Hij dronk ook graag soep met balletjes. Mijn moeder zorgde voor hem alsof het haar eigen zoon was. Mijn ouders waren uitgenodigd op hun huwelijksfeest in december 1960. Het Koningspaar kwam dikwijls incognito naar Oostende. In de Villa kon het tot rust komen, eten en drinken wat beiden graag lustten en als ze in de tuin wandelden, werden ze door niemand gestoord. Ik heb Fabiola en Boudewijn heel dikwijls ontmoet toen ik als jong meisje meekwam met mijn ouders naar de Villa (...)” (97).

Er was natuurlijk nog ander personeel (o.a. kamermeisjes en onderhoudsmensen) voorhanden maar allen hebben de hen opgelegde zwijgplicht goed in acht genomen. En intussen zijn wij reeds dertig, veertig jaren verder opgeschoven... Toch even een “externe” anekdote:

“(…) Toen Arlette PYLYSERS ouders nog “Crèmerie Iris” aan Petit Paris openhielden, testte er op zeker ogenblik een onbekend iemand hun ijsjes. Weinig tijd nadien kwam er een telefoontje: of ze dit en dat wilden klaarmaken voor het “Chalet” (= de Koninklijke Villa)? Wij mochten de crème leveren (...). Toen moeder Suzanne PYLYSER-DEKEYSER ooit met ijstaarten naar de Koninklijke Residentie trok (...), heeft zij Prins Filip zien spelen met een hoepel (...) Koningin Fabiola, wier voorkeur naar moka uitging, kwam heel dichtbij. Maar meer dan een adellijk “bonjourkje” was er aan haar beminnelijkheid niet verdiend. De altijd lachende Koning Boudewijn was wel heel vriendelijk” (98).

Een kwaliteit die de Koningin-weduwe in 2003 als volgt verduidelijkte: “(...) Hij kon op elk ogenblik in hartelijk lachen uitbarsten en dat ging spontaan over in een bijna bestendige glimlach waarvan wij nooit genoeg kregen” (99).

In een ander interview kwam Arlette PYLYSER terug op het thema Royalty:

“(…) Als ze in Oostende waren, bestelden ze regelmatig een ijstaart of een thermos schepijs (...) Eén keer had Koning Boudewijn ook de Zairese president MOBUTU uitgenodigd. Die dag hebben wij zowel ‘s morgens als ‘s avonds ijs moeten leveren. Wij dachten dat het een vergissing was, maar blijktbaar was het ons ijs dat bijzonder in de smaak van de hoge gasten viel”(100).

3. Prins Albert en Prinses Paola:

De broer en de schoonzus van Boudewijn, een later eerder wankel echtpaar dat met hun kinderen Filip, Astrid en Laurent soms naar de Kust en Oostende afzakte.

Toen Prins Albert zijn Italiaanse verloofde Paola meebracht op officieel bezoek te Oostende, op zaterdag 13 juni 1959, en een enthousiast onthaal kregen, ontvingen ze het geschenk van de Stad Oostende, een zilveren koffie- en theeservies, in de Villa (101).

Lees wat Mario DANNEELS in zijn biografie (over) "Paola" schreef:

"(...) Aanvankelijk kneep het gezin (van Albert en Paola) er ook regelmatig tussenuit naar de Kust, waar het dan in de Koninklijke Villa in Oostende logeerde, maar de bruisende badstad woog niet op tegen de anonimiteit van de Ardense bossen. Toch werd Bernadette DESWAEF, één van de eerste en volgens (zegsman) VAN BUUREN het beste kindermisje dat de familie begin de jaren zestig in dienst had, dikwijls op de Zeedijk gesignaleerd met baby Filip op de arm. "Niemand kon zien, dat ze daar met een prins rondliep", aldus Bernadettes neef Willy DESWAEF. "Ze haalde met die kleine zaken uit die niemand anders zou durven. Ze ging ermee op de Dijk wandelen in ijskoude temperaturen. Het was zo'n barre koude dat het de tranen uit Filips ogen joeg. "Dat zal hem kloek maken", zei ze terwijl zij doorwandelde naar het staketsel" (102).

"Prins Filip was één jaar oud toen Bernadette, toen 21 jaar, tussen 1961 en 1964 "nurse" (gouvernante) werd; zij leerde hem lopen en spreken, en bracht hem de eerste woordjes Nederlands bij". Deze dochter van een Oostends bekend houthandelaar (waar de Franse taal primeerde boven het Nederlands en ons dialect) zorgde vanaf juni 1962 ook voor prinses Astrid (103).

Omer VILAIN: "(...) Een paar malen heb ik de kleine prinsen van Albert en Paola (in Oostende) weten verblijven. Bijna onopgemerkt speelden ze op het strand onder toezicht van een nurse en één politieagent van Oostende, die vanop afstand de toekomstige kroonprins en de prinses (Astrid) op discrete wijze moest bewaken (...)" (104).

Redgy MOLLET en Arlette PYLYSER: "(...) Wij mochten het ijs leveren. Zo hebben wij de ijstaart gemaakt voor de twaalfde verjaardag van prins Filip. Het was een meer in ijs met eendjes erop. Toen wij aan de Koninklijke Villa aanbelden, was het prins Filip zelf die open deed (...) "Bonjour", zie hij heel beleefd". Het was één van de hoogtepunten in de memoires van het "Crème à la glace"-Huis PYLYSER (105).

4. Ook Joséphine, beter bekend als Groothertogin van Luxemburg, tevens zuster van Koning Boudewijn en Prins Albert, verbleef af ten toe met haar toen zeer jonge kinderen in de Villa. Details zijn me niet bekend.

5. Koningin Elisabeth:

Een oude, wat excentrieke dame die bij ouderen herinneringen oproept maar bij jongeren slechts een figuur is die voorkomt in de geschiedenis van de Belgische dynastie. De voornaam Elisabeth zal in toenemende mate voortleven en glanzen in de toekomstige troonopvolgster die nu nog een kleuter is.

De derde koningin der Belgen en weduwe van Albert I, onze koning van 1909 tot zijn schielijke dood door een bergongeluk in februari 1934, was in de eerste helft van de jaren zestig heel oud en gebrekkig geworden. Foto's uit die tijd tonen haar bijvoorbeeld in het Kursaal, aan de arm van Burgemeester PIERS en van één of andere personaliteit, te midden van een eerbiedig gezelschap dat haar door handengeklap hulde bracht; haar gelaat straalde bij zo'n gebeurtenis. Voornoemde burgemeester haalde haar herinnering op in een "In Memoriam", einde november 1965 uitgesproken in de Gemeenteraad:

“(…) Sedert jaren kwam Zij regelmatig naar Oostende. Zij verbleef telkens geruime tijd in de Koninklijke Villa. Hoe dikwijls heeft Zij mij niet gezegd, dat Zij hier zo graag vertoefde (…) Hier ontving Zij dan ook familieleden, vrienden en talrijke beroemde kunstenaars. Wij waren gelukkig Haar een piano te mogen bezorgen voor de private audities welke wij soms mochten bijwonen.

De laatste maal dat wij onze hoge bezoekster in de Koninklijke Villa mochten begroeten, keek Zij nog met meer aandacht dan gewoonlijk naar de zee, naar de jachten en naar de vissersboten.

Niettegenstaande het herhaald aandringen van de dokter weigerde Zij zich terug te trekken om wat rust te nemen. Zij bleef kijken naar de zee alsof Zij aanvoelde dat Zij het weldra niet meer zou kunnen doen.

Op een zeker ogenblik meldde ik Haar dat een pakketboot aan de horizon verschenen was. Welke vaartuig zou het zijn? Zij kende ze allemaal. Ik pronosticeerde de *Koning Albert*. Met spanning poogde Zij met een verrekijker de naam van het naderend schip te ontdekken. Waarachtig, het was de *Koning Albert*! Wat was zij blij! Onmiddellijk vertelde Zij opnieuw over Haar echtgenoot en over Zijn en Haar oudstrijders. Maar de pakketboot bleef voor anker liggen, langer dan normaal. Wat mag er gebeurd zijn, vroeg Zij zich af? “De *Koning Albert* heeft een afspraak met een andere boot”, schertste Zij vrolijk.

Inderdaad, enkele tijd later kwam uit de haven van Oostende een andere pakketboot de *Koning Albert* tegemoet. Niet zonder ontroering zagen wij en ook Zij dat het de *Koningin Elisabeth* was! (…)” (106).

Het is mogelijk dat dit verhaal authentiek is, maar alleszins “goed gevonden” mocht het verzonnen zijn. PIERS was PIERS voor wie hem wat beter gekend heeft...

6. En Koning Leopold III, Prinses Liliane en hun drie kinderen?

Ik vond geen sporen van noch allusies op hun verblijven.

Na de breuk met Boudewijn en Fabiola en hun verhuis naar Argenteuil vanaf 1961 zeer waarschijnlijk, mag ik aannemen, niet. Leopolds en Lilianes houding t.o.v. Oostende (haar geboortestad) alsook de Koninklijke Villa zijn niet bekend, tenzij bij intimi.

Hun jongste dochter Esmeralde sprak zich, jaren later, als volgt uit over haar oprecht beminde ouders:

“(…) Papa (Leopold III) hield zielsveel van de zee (...). Vanaf de jaren vijftig ging hij vooral graag naar de Franse Rivière” (107).

Daarnaast bezaten zij Hinteriss. Esmeralde: “Mijn moeder liet haar chalet midden een uitzonderlijk mooi natuurreserveaat bouwen” (108). Om eraan toe te voegen: “In Oostenrijk, waar mijn moeder een berghut had laten bouwen, waren wij vaak urenlang op stap in de vallei of op de bergflanken” (109).

Esmeralda had het ook over de liefhebberijen en tijdspassing van dit niet meer gekroonde koppel dat wel “verbannen” was “binnen het vaderland” (om in de trant van Karel JONCKHEERE te spreken) maar dat in grote luxe leefde, het hoeft gezegd, al hadden zij niets meer in de pap te brokken (en dat ook niet mochten).

Esmeralda: “De hartstochtelijke liefde van mijn vader voor het bergbeklimmen stamde uit zijn kinderjaren; zijn liefde voor de auto, gedeeld door zijn kinderen; golf was ontegensprekelijk een andere passie binnen de familie, bij ons een echter verslaving (110); de fotografie”.

7. Andere personen van koninklijken bloede:

Of Prins Karel die in zijn Domein Raversijde permanent woonde, ooit in de naoorlogse Koninklijke Villa een voet gezet heeft is mij niet bekend.

Prins Laurent heeft enkele jaren geleden incognito het inmiddels Hotel geworden complex bezocht om nog eens zijn oude kamer in de Koninklijke Villa terug te zien, maar het lokaal was bezet, - zo is me verteld geworden.

Anekdoten over Prinses Astrid zijn me eveneens onbekend.

DEEL XII: EEN KONINKLIJKE VILLA DIE HAAR BESTEMMING KWIJT IS: een bijdrage

I.- Al te bondige wat simplistisch weergegeven historie:

"Maar onder druk van de immobiliën mochten de gebouwen rondom het pandhooger gebouwd worden en dát was niet naar de zin van de Koninklijke Familie. Daarom verhuurde de Koninklijke Schenking de villa aan Oostende (...). De badstad verhuurde het op zijn beurt later door aan b.v.b.a. Vignocom die er een horecazaak van maakte" (111).

Kijken we ook een fax d.d. oktober 2000 in, uitgaande van de persdienst van het Koninklijk Paleis:

"(...) De Villa van Oostende is eigendom van de Koninklijke Schenking. Koning Boudewijn heeft destijds de beslissing genomen om deze villa niet meer te gebruiken en bij mijn weten is er aan deze situatie geen verandering gekomen.

Pierre-Emmanuel DE BAUW
Persadviseur (...)" (112)

Wanneer precies de Koning afzag van verder gebruik, heb ik nooit kunnen achterhalen, noch uit de bestaande literatuur, noch via ingewonnen inlichtingen bij de Koninklijke Schenking of het "Paleis" die trouwens niet eens reageerden...

II.- Welke bestemming geven?

1. Herman Moerman:

"(...) Toen de villa terug opgebouwd werd, hoopte Oostende hiermede een toeristische troef te halen door de titel "Koninklijke Residentie", zoals het ook het geval was met de "koninklijke loge" op de Renbaan. Maar die residentietitel lokt zeker de huidige toerist niet meer. De villa wordt nog sporadisch bezocht door leden van de Koninklijke Familie, en wordt slechts door een Rijkswachter (sic) en een gouvernante bewoond (...). In ieder geval blijkt zowat iedereen akkoord te zijn dat de villa te Oostende zonder het minste nut is (...). De tijd dat een badplaats profijt kon trekken uit een koninklijke aanwezigheid is verre voorbij (...).

Er zijn inmiddels al heel wat voorstellen en veronderstellingen over de nieuwe bestemming bekend geworden. Van super-de-luxe hotel tot kinderkribbe, cultureel centrum (zoals in Antwerpen het Koninklijk Paleis omgevormd werd) of afbraak en appartementscomplex in de plaats (...). Wat onze stadsvaders het liefst is, dat is nog volop geheim!" (113)

Twee jaar later, na heel wat heen en weer gepraat, kwam meer klaarheid:

"(...) De villa zelf zal ingericht worden voor het houden van conferenties en daartoe van de nodige hotelaccommodaties voorzien worden. Het park zal heringericht en voor het publiek toegankelijk gesteld worden. De Gaanderijen aan Zeedijk en Parijsstraat worden musearuimten, niet alleen voor gelegenheidstentoonstellingen maar ook om er een deel van de reserve van het Stedelijk Museum (in) onder te brengen" (114).

2. De journalist in kwestie, heel waarschijnlijk steeds Herman MOERMAN, had toen al de Gemeenteraadszitting van 23 maart 1973 bijgewoond. Het is zinvol om de zitting van 16 maart der zogenaamde Verenigde Commissies (sedert 2004 afgeschaft) wat uitvoeriger aan te halen:

"(...) De door de Koning Leopold II aangelegde residentie, die zich toenmaals ver buiten de stadskern bevond, is ten gevolge van de geleidelijke uitbreiding van de agglomeratie midden in het nieuwe Oostende komen te liggen(.) Zodat er mede door de ontwikkeling van het strandtoerisme, voor de Koninklijke Familie aldaar geen mogelijkheid voor een rustig verblijf overgelaten wordt (.) Terwijl anderdeels de huidige inplanting van het domein de harmonieuze ontplooiing van de stad belemmert (...)"

Het was vooral de omliggende hoogbouw die de privacy en het te garanderen veiligheidsgevoel van de bewoners in het gedrang bracht.

"Uitgaande van deze vaststelling is de regerende Vorst (Boudewijn I) tegemoet gekomen aan de wens van onze Stad om het koninklijke verblijf aldaar op te geven en het, met het oog op de uitbouw van de toeristische en culturele infrastructuur van de stad, voor het publiek open te stellen (...)"

Let wel: op vraag van de stad, niet van Koning Boudewijn... Als men de volgorde in de hier afgedrukte versie mag geloven.

"(...) Als gevolg van deze beslissing waarmee de Ministerraad op 24 maart 1972 ingestemd heeft, werd de Koninklijke Schenking bereid gevonden om, met het oog op de verwezenlijking van het door de Stad nagestreefde doel, het domein onder de vorm van verhuring ter hare beschikking te stellen. De onderhandelingen dienaangaande hebben uiteindelijk geleid tot een overeenkomst (.) Waardoor de Stad dit domein met ingang van 1 januari 1974 zou in huur nemen voor een duur van 27 jaar, tegen een jaarlijks huurgeld van 1.500.000 fr., gekoppeld aan het indexcijfer van het Rijk" (115).

Tot ergernis van de Koninklijke Schenking verhuurde de Stad het complex door aan een commerciële exploitant met helemaal geen culturele oogmerken. Meer nog, na verloop van jaren toen het contract met voornoemde exploitant nagenoeg verstreken was (1999-2000), zag men in hoe slecht, juridisch gezien, het in elkaar stak:

- door een handelscontract af te sluiten voor een eigendom dat de Stad enkel *in concessie* had;
- in dat contract mocht niet enkele keren het woordje handelshuur voorkomen, wat het procederen door de b.v.b.a. VIGNOCOM voor de rechtbank mogelijk maakte (116).

In oktober 2001 gaf Burgemeester Jean VANDECASTEELE uiting aan zijn wrevel:

"(...) Oostende zit met de brokken die zijn CVP-voorganger Jan PIERS destijds gemaakt heeft. De Stad had toen niet eens een juridische dienst. Oostende heeft in 1973, toen de overeenkomst (met 'Horestex') getekend werd, meer rechten gegeven aan de exploitant dan ze zelf gekregen had van de Koninklijke Schenking. De toenmalige bestuurders hebben, zacht uitgedrukt, een dwaze beslissing genomen. Wij zitten nu met de gevolgen daarvan" (117).

3. Bij Gemeenteraadsbesluit van 28 september 1973 werd, zoals reeds hierboven vermeld, de 'ontkoninklijke' Villa doorverhuurd, ingaand op 1 januari 1974, aan de N.V. Horestex (118) waarvan de helft der aandelen toebehoren aan de heer Jean Claude VAN BIERVLIET en de andere helft aan de heren DE PESSEROEY en DE LEERSNIJDER. De inrichting die als selecte ontmoetingsplaats met restauratie - en hotelaccommodatie zal uitgebaat worden, zal het clubhotel De Oostendse Compagnie heten (119). Vandaag berust in het Stadsarchief voornoemd document 'Akte van in huurgeving Koninklijke Villa door de Stad Oostende aan de N.V. Horestex 1973' (120).

In vier maanden tijd (vanaf maart 1974) werd de Villa "omgetoverd tot een uiterst luxueus hotel. Zowel de grote hall, de eetzaal, de veertien kamers als de andere lokalen werden met veel smaak ingericht" (121). Op 28 juni werd het zogenoemde Royal Club Hotel Oostendse Compagnie officieel geopend (in feite was de villa reeds einde april in uitbating).

4. Midden 1974 opnieuw deining en met reden:

"(...) Nu is gebleken, dat de Koninklijke Schenking toch zinnens is ruim 3 ha in deze (fel betwiste verkaveling van een duinengebied in De Panne) aan te kopen (122). Het luidt, dat in dit natuurgebied een nieuwe koninklijke villa zou opgetrokken worden (...)!! "De Panne was, gedurende een aantal jaren, een toevluchtsoord voor Koning Albert I en Koningin Elisabeth. Om prestigerezenen ware dit wel voor herhaling vatbaar, vonden "sommigen" die m.i. anderen iets wijs wilden maken... Maar zover is het niet gekomen. De Oostendse toenmalige Volksunie-volksvertegenwoordiger Jaak Vandemeulebroucke, gevreesd bij velen om zijn pientere dossierkennis, diende een interpellatieverzoek in bij de verantwoordelijke Minister, een tekst die nu nog uitvoerig geciteerd dient te worden:

"(...) In de eerste plaats acht hij het weinig opportuun om een aankoop te laten verrichten door een openbare instelling in een gebied dat door de gemeenschap nog steeds fel als verkaveling wordt betwist. Voorts is hij van oordeel, dat de aankoop op zijn minst voorbarig is omdat er bij Raad van State nog een geding aanhangig is (...) tegen de verkaveling. Oordeelt de Minister niet, dat de Koninklijke Schenking op zijn minst een eigenaardige politiek voert door de Koninklijke Villa te Oostende tegen een jaarlijkse vergoeding van anderhalf miljoen aan de Stad Oostende te verhuren, omdat de bewuste villa praktisch niet gebruikt werd."

Vandemeulebroucke verwees zonder namen te noemen naar de toenmaals beruchte, ophefmakende "Zaak Versteete", CVP - burgemeester van De Panne.

"Anderzijds wordt aan de Kust een nieuwe aankoop verricht met een klaarblijkelijke bedoeling er een nieuwe villa of residentie op te richten (...) " (123).

Einde november 1976 recapituleerde Vandemeulebroucke in de Gemeenteraad van Oostende de gang van zaken:

" (...) De Koninklijke Schenking was bereid, vanaf 1972, de villa aan de Stad (Oostende) over te maken op een of andere manier. De Koninklijke Schenking die als parastatale, fondsen uit eigen middelen moet halen, wilde in de duinenverkaveling van De Panne grond kopen. De aankoop te De Panne en de onderhandelingen daartoe liepen parallel met de onderhandelingen te Oostende, wat de heer Minister Declercq, naar aanleiding van mijn interpellatie in de Kamers, heeft bevestigd. Dus de aankoop te De Panne van 3 ha 13 a wordt goedgekeurd in de Ministerraad op 24.4.1972; de optie werd gelicht na de moeilijkheden met de Raad van State op 28.2.1974, en de aankoop te De Panne geschiedde op 14.6.1974. Parallel hiermede hadden

wij dus eind 1972 een principiële akkoord om de Koninklijke Villa over te dragen. In de Gemeenteraad van 23.3.1973 werd er beslist, dat de Stad voor 27 jaar de Koninklijke Villa zou huren tegen een bedrag van anderhalf miljoen frank, geïndexeerd, wat dus allerminst een symbolische afstand was. Omdat het geen symbolische afstand was, hadden wij ons daarop onthouden, evenals enkele leden van de P.V.V. en mevrouw Nicole Beschuyt-Walraevens (B.S.P.). enz, enz," (123a).

Om welke redenen ook (die mij trouwens ontgaan): er is in De Panne geen nieuwe, "rustiger" en "veiliger" koninklijke residentie gekomen. En m.i. maar best ook!

5. In 1973 kwam het Stadsbestuur van Oostende tot een akkoord met de eigenares, de Koninklijke Schenking, waarbij de Stad de villa voor 27 jaar (3 x 9 jaar) in concessie kreeg. De Stad op haar beurt verhuurde de Villa door aan de N.V. "Horestex". Het maandblad "De Stoeten Ostendenoare" becommentarieerde op zijn manier - stoet en boud, vrank en vrij - de gebeurtenissen:

"(...) Voor de exploitatie van het complex werd een offerte uitgeschreven. Waarvoor uiteindelijk twee gegadigden opdaagden. Walter VAN MEERLAER uit Gent bood 1.775.500 fr. voor de jaarlijkse huur, de firma HORESTEX 1.500.000 frank. Men vond dat de groep VAN BIERVLIET meer kansen op slagen had, omdat ze ook het Kursaal, de Thermen en een aantal gelijkwaardige zaken in Nieuwpoort in uitbating had. Aan hen werd de pacht toevertrouwd".

Wat belangrijk is om het verdere verloop (en het feitelijke fiasco!) beter te overzien - vergeet niet, de langdurige economische crisis van na 1973 nestelde zich voor jaren in het land - is volgende constatacie:

"Van meetaf aan weken zij af van de eigenlijke bedoeling, vermits de uitbating éézijdig terugviel op het luxehotel. Vooral door de sprongen van de index kwam de exploitatie in moeilijkheden. De huur en de lonen liepen hoger op, terwijl de capaciteit van het hotel beperkt bleef" (124).

Met andere woorden niet rendabel was, zodat N.V. "Horestex" voortdurend steen en been klaagde om vermindering van het te hoge huurgeld, iets wat waar was.

6. Agence van Biervliet n.v.
Op 22 mei 1981 betuigde de Gemeenteraad haar instemming met de vraag van de "N.V. "Horestex" tot overdracht van de huur op de N.V. "Agence Van Biervliet". Nevralgiek punt was wel de conditie dat de statuten van voornoemd Agentschap het uitbaten van een hotel toelieten, een voorwaarde om door het Commissariaat-Generaal voor Toerisme te Brussel erkend te worden. Hoewel achteraf bleek dat er inderdaad geen beletsel was, kreeg de overdracht toendertijd geen verder gevolg.
7. N.V.. Oostendse Compagnie
Een tweede poging tot huuroverdracht lukte wel. De N.V. HORESTEX vroeg de instemming van de Stad met de overdracht van de huur vanaf 1 juni 1982 op een nieuw opgerichte N.V., "Oostendse Compagnie" (zonder voorafgaan van het lidwoord "De") genoemd, waar enkel Jean Claude VAN BIERVLIET evenals enkele medewerkers en familieleden deel van uitmaken. Mits herafbakening van de wederzijdse rechten en plichten, waar wij nu niet in detail op ingaan, en de bepaling dat tot 31 december 1982 de huidige voorwaarden van de overeenkomst (blijven) gelden, verklaarde de Gemeenteraad zich akkoord op 28 mei 1982 (125).
8. B.V.B.A. Vignocom

In zitting van 22 november 1985 besliste de Gemeenteraad om de "handelshuurovereenkomst, op 16 november 1973 gesloten met de N.V. "Horestex" en op 1 juni 1982 overgedragen op de N.V. "Oostendse Compagnie", (...) met ingang van 1 november 1985 over te dragen op de B.V.B.A. "Vignocom", in oprichting" (126).

De heer en mevrouw Jean Marie en Joanna DAUE baatten in de Aartshertogstraat te Mariakerke het goed aangeschreven "Au Vigneron" uit. Volgens zeggen van Marcel Friedrichs, zelf hotelier, "het enige restaurant van de Belgische Kust met twee sterren in de "Guide Michelin", de "Bijbel" voor hoteliers. De heer Daue is uitgenodigd in het Hiltonhotel in Hongkong om daar een week te houden met Oostendse vis. Ik geloof niet, dat veel Belgische koks die eer te beurt valt" (127).

Maurice Henri Quaghebeur, de verantwoordelijke Schepen, voegde in zijn betoog en repliek drie verduidelijkingen naar voren:

- Wij hebben hier niet te doen met een nieuwe huur, maar wel met de overdracht van een bestaande huur: met al de rechten, plichten en waarborgen die daarop betrekking hebben.
- Tot op vandaag is de N.V. "Oostendse Compagnie" volledig haar financiële verplichtingen nagekomen. En wat de aard van de exploitatie betreft, deze wordt geenszins gewijzigd. Integendeel, ze krijgt nog meer allure: de exploitatie wordt meer select.
- Wat nu met de N.V. "Oostendse Compagnie"? Deze moet blijven bestaan zolang de huurovereenkomst geldt, omdat ze tegenover de Stad solidair borg staat met de nieuwe huurder.

Mark Vanhecke (Volksunie), leraar economie en gemeenteraadslid, uitte de vrees dat: "wij een Franstalig uithangbord zullen krijgen, namelijk met B.V.B.A. "Vignocom". Oostende behoort tot Vlaanderen! Kan de Stad geen andere naam eisen?".

Schepen Quaghebeur: "In de naam 'Vignocom' zie ik louter een firmanaam, zoals er vele zijn. Dat lijkt mij helemaal geen Franse benaming" (128).

De benaming en het adres van het nieuwe etablissement (dat na Pasen 2004 haar activiteiten gestaakt heeft) luiden wat breedvoerig (129):

<p>" Hotel Oostendse Compagnie" - Restaurant "Au Vigneron " "Koninklijke Villa Royale" Koningsstraat 79, 8400 OOSTENDE Tel: (059) 70 48 16 Fax: (059) 80 53 16 e-mail adres: oostendse.compagnie@flanderscoast.be</p>

Tien maanden later, einde september 1986, sprak Burgemeester Julien GOEKINT zijn tevredenheid uit: "(...) Wij zijn ervan overtuigd, dat wij eindelijk de goede formule gevonden hebben, die ons na verloop van tijd de nodige rentabiliteit kan verzekeren". De feiten nadien hebben hem gelijk gegeven. En Schepen QUAGHEBEUR verklaarde, dat "(...) de huidige uitbater B.V.B.A. "Vignocom" belangrijke investeringen ter verbetering en verfraaiing binnen het gebouw gedaan heeft" (130). Volgens DAUE tot 2003 ongeveer 30 miljoen frank (130a). Pas bij het naderen van de beëindiging van de concessie, voor 27 jaar (1973-2000) verleend aan de Stad Oostende, gingen de poppen weer aan het dansen. De familie DAUE stapte naar het gerecht ten einde in het gelijk gesteld te worden en zodoende hun uitbating ook in de toekomst veilig te stellen. Het mocht uiteindelijk niet zijn.

III. - HISTORIEK van de FINANCIES

(Ik speel volledig leentjebuurt bij dhr. Mark Vanhecke, momenteel hoogbejaard:

"In 1973 huurt de Stad de Koninklijke Villa van de Koninklijke Schenking voor 1.500.000 fr. per jaar. Het huurgoed wordt vanaf 1.1.1974 doorverhuurd aan N.V. "Horestex" tegen dezelfde huurprijs. De Stad doet dus een blanco verrichting.

Vanaf 1.1.1977 echter wordt de huurovereenkomst reeds herzien: de huurprijs van 1.500.000 fr. wordt nu gebracht op 12% van de inkomsten, met een minimum van 1.000.000 fr. en een maximum van 2.500.000 fr.

In de periode 1977-1982 ontvangen wij aldus regelmatig 1.000.000 fr. per jaar, maar betalen aan de Koninklijke Schenking 1.500.000 fr. Wij dragen dus jaarlijks - buiten dan nog de belangrijke onderhoudskosten - 500.000 fr. bij. In die periode betaalden wij dus 3.500.000 fr. voor iets, waarin wij niet hadden moeten tussen komen, indien de partijen rechtstreeks een overeenkomst hadden gesloten.

En, niettegenstaande deze ongunstige toestand, wordt na de eerste negenjarige periode - dit is vanaf 1.1.1983, toch geen einde gemaakt aan de huur. Integendeel, deze wordt met ingang van 1.6.1982 overgedragen op de N.V. "Oostendse Compagnie". En te dezer gelegenheid wordt vanaf 1.1.1983 het huurgeld teruggebracht tot 8% van de ontvangsten, met een minimum van 600.000fr. per jaar.

En dat bracht ons dan nog enkel circa 800.000 fr. per jaar op. In de laatste drie jaar (1983-1985) hebben wij dus opnieuw 2.000.000 fr. aan de zaak verloren. Dat betekent, dat wij in deze huur in totaal reeds 5.500.000 fr., hetzij 136.341,44 €, bijdroegen (131)".

IV. - "WIJ ONDERHIELDEN DE VILLA ALSOF HET ONS EIGEN HUIS WAS..."

...En Joanna Daue voegde eraan toe: "Dat waren wij aan onze klanten verplicht".

1. Een kijkje binnenin het hotel-restaurant

Wij citeren uit één der interviews die het mogelijk maakten om tamelijk gedetailleerde bijzonderheden bijeen te garen en te groeperen:

* De ex-koninklijke Villa telde twee suites: de "Boudewijn" op het gelijkvloers en de "Albert" op de eerste verdieping; beide hebben zicht op zee. Toen Koning Boudewijn in de Villa verbleef, was dit in de naar hem genoemde kamer. Voor een suite, goed voor 100 m² appartement, telden de gasten 225 € neer (131a). In de suite "Fabiola" - het protocol wou dat de Koning en de Koningin elk hun appartement hadden - bevonden zich de privé-vertrekken van de familie Daue. In de lobby, dit is de grote inkomhal van de Villa, speelde Koningin Elisabeth nog piano (...). De ruimte was heel geschikt voor recepties.

Het eigenlijke restaurant "Au Vigneron" was oorspronkelijk de salon van de Koninklijke Familie. Aansluitend waren er in voornoemd restaurant twee banketzalen (de "Prince de Ligne" en de "Marquis de Prié"), een kleine eetzaal en een grote eetzaal voor als er gasten kwamen (132). Vooral huwelijksfeesten werden in de publiciteit aangeprezen en waren fel in trek gelet op het prestigieus ruime kader en de nabije zee.

De hotelaccommodatie van de "Oostendse Compagnie" sloot naadloos aan in de nadere villavleugel (133). Ik heb geen weet van verduidelijkende bijzonderheden.

* Om deze gerenommeerde Horecazaak naar behoren uit te baten, wijdden acht personeelsleden alsook de drie leden van de familie Daue [(Jean Marie (59), Joanna (62) en zoon Stéphane (36)] in de loop van 1986 tot Pasen 2004 hun toegewijde, beste krachten aan deze taak ("De Villa was ons kind").

* Bladeren wij even in en noteren wij uit de prijzenlijst, winter - en lenteformules 1997-1998, nu ruim zes jaar geleden:

WINTER- EN LENTEFORMULES (*)

1 NACHT - PRIJS PER PERSOON EN PER DAG

OMVAT:

- De kamer voor 1 nacht.
- Gastronomisch menu 's avonds.
- Ontbijt.
- Vismenu 's middags.
- Gratis inkom Speelzaal Casino.

Wijnen inbegrepen.

Type - Periode	Junior	Standaard	De luxe	VIP Suite
Dinsdag tot donderdag	5.850	6.100	6.350	7.550
Zonder middagmaal	4.850	5.100	5.350	6.590
Vrijdag of zaterdag	6.200	6.450	6.700	7.900
Zonder middagmaal	5.200	5.450	5.700	6.900
Supplement single	1.000	1.150	1.550	2.050

2 NACHTEN - PRIJS PER PERSOON EN PER DAG

OMVAT:

- De kamer voor 2 nachten.
- 2 x gastronomisch menu 's avonds.
- 2 x vismenu 's middags.
- 2 x het ontbijt.
- Gratis inkom Speelzaal Casino.

Wijnen inbegrepen.

Type - Periode	Junior	Standaard	De luxe	VIP Suite
Dinsdag tot donderdag	5.550	5.800	6.050	7.150
Zonder middagmalen	4.600	4.850	5.100	6.300
Vrijdag en zaterdag	5.900	6.150	6.400	7.450
Zonder middagmalen	4.900	5.150	5.400	6.450
Supplement single	1.000	1.150	1.550	2.050

3 NACHTEN - PRIJS PER PERSOON EN PER DAG

(niet tijdens de week-ends)

OMVAT:

- De kamer voor 3 nachten.
- 3 x gastronomisch menu 's avonds.
- 3 x vismenu 's middags.
- 3 x het ontbijt.
- Gratis inkom Speelzaal Casino.

Wijnen inbegrepen.

Type - Periode	Junior	Standaard	De luxe	VIP Suite
Dinsdag tot donderdag	5.250	5.500	5.725	6.750
Zonder middagmalen	4.000	4.250	4.475	5.500
Supplement single	1.000	1.150	1.550	2.050

GELDIGHEIDSDATA: 1997 - 1998

van 12-11-97 tot 22-12-97 en van 02-01-98 tot 29-06-98
uitgezonderd op 14 en 15-02 alsook Pasen en Pinksteren.

*** (Prijzen zijn in Belgische frank)

2. De Hotelgasten:

Enkel kapitaalkrachtigen, hoe kon het ook anders; de prijzen hielpen de selectie maken. Er waren maar "(...) 13 luxueuze kamers vlak aan zee, waar u zich de koning te rijk voelt (...), aldus de reclame. Elke klant zal zowat zijn/haar redenen gehad hebben om juist daar neer te strijken, neem ik aan.

Blijkens het "Livre d'Or" logeerden volgende beroemdheden, onder wie Barry White, Tina Turner, Helmut Lotti, Patricia Caas, Dirk Frimout, Jane Seymour, Jeanne Moreau, Will Tura,

aldus de reclame. Elke klant zal zowat zijn/haar redenen gehad hebben om juist daar neer te strijken, neem ik aan.

Blijkens het "Livre d'Or" logeerden volgende beroemdheden, onder wie Barry White, Tina Turner, Helmut Lotti, Patricia Caas, Dirk Frimout, Jane Seymour, Jeanne Moreau, Will Tura, Mohammed Mourhit, Cliff Richard, Jean-Claude Van Damme, en anderen. Leden van het Koninklijke Familie kwamen niet meer behalve Prins Alexander (134).

Wél Paul Vanden Boeynants (1919-2001), bijgenaamd "VDB" (ietwat respectueus en ultrakort) of ook wel "Polke Pens" (oneerbiedig, voorkomend in "t Palieterke", weekblad voor mensen met een slecht karakter...). VDB, één der meest kleurrijke en meest omstreden der politici van de 20ste eeuw in België. "Een winnerstype, zeer sportminded met vrienden in alle kringen en standen; hij kende enorm veel mensen en werd, ondanks alles, door iedereen graag gezien", - woorden uit een in memoriam in één der Vlaamse kranten. Een figuur uit de duizend. VDB verbleef gaarne aan onze Kust, hield dagelijks van tennisspelen en volgde, eens "op rust" en "binnen", lessen in deze sport vanaf de jaren 1980 tot ongeveer 1997.

Danick Minne, zelf een bekende persoon in het Oostendse: "Vijf jaar geleden (1996?) heeft hij, na het overlijden van zijn echtgenote, samen met zijn vriendin, Viviane Baro, een villa gekocht in Knokke. Voordien logeerde VDB steevast, van donderdag tot zondag, in een vaste suite in de Koninklijke Villa te Oostende. Tot 1997/1998 kwam hij elke morgen, stipt om acht uur, een uurtje tennissen (in "Ostend Tennis Club"), - in de zomer buiten, in de winter binnen (...). VDB was bezeten om dat uurtje te tennissen (...). Hij kende de "wereld" en wilde ook dat men hem kende (...)"

P. Vanden Boeynants is maar één, maar dan wel een alom bekende, van de vele voor ons onbekende gegoeden die, totaal anders dan Jan en Mie Modaal, er een andere levensstijl op nahouden.

Il faut d'un tout pour faire un monde!

V. - De concessie met de Stad Oostende verliep op 31 december 2000:

1. Het jaar 2001: nemen de Koning of sommige leden van zijn familie weer hun intrek in de Villa? Neen! Ook Prinses Astrid niet met haar groot kinderrijk gezin, evenmin Prins Laurent (136). Dat de Koninklijke Familie plannen koesterde om de Oostendse villa weer als buitenverblijf in te schakelen ontkende Joanna Daue categoriek: "Daar is nooit sprake van geweest. Het betrof hier één van de vele geruchten die in de pers een eigen leven gingen leiden naar aanleiding van de perikelen rond de verlenging van de handelshuur (sic) met de Stad" (De Zeewacht, 20 december 2002, p. 15).
2. De koninklijke Schenking wenste aan de Villa een "openbare functie" te geven en wilde geen commerciële uitbating. De familie Daue liet zich in dit dispuut, dat ten koste van hun broodwinning was, niet zomaar weg drummen en ze stapte naar de rechter. Meer bepaald het Vredegerecht te Oostende. Met succes, "en geen haan heeft er nog over gekraaid" (137). Oh ja? Dát was te vroeg gejuicht. De tegenpartij ging in beroep, de situatie keerde zich volkomen om, de rechter van de Brugse Rechtbank van Eerste Aanleg beschouwde het contract als een *concessie*, wat wél eindig is. En niet als een handelsovereenkomst waarbij de uitbater dan het recht heeft om de huur met negen jaar te verlengen... (138).
3. Het Restaurant-hotel moet, na betekening van vonnis, binnen de zes maanden weg uit de Villa! Na de twee procedures (eerst het Vredegerecht, dan in beroep de Rechtbank van Eerste Aanleg) kon enkel nog Cassatie het tij doen keren. Advocaat Robert Volckaert: "Maar Cassatie werkt niet opschortend, wat betekent dat de Villa hoe dan ook moet worden ontruimd". Hij legde de vinger op daar waar het schoentje nijpt: "Maar het is duidelijk dat de Stad Oostende indertijd een fout heeft gemaakt door een handelshuurcontract af te sluiten voor een eigendom die zichzelf enkel in concessie had". Schepen Yves Miroir, jurist en zelf praktiserende advocaat, knikte instemmend:

"De Stad heeft daar een slecht contract afgesloten door toe te staan dat er enkele keren het woordje *handelshuur* in viel (...)" En hij verwoordde zijn visie van de feiten verder als volgt: "De familie Daue wist dat het geen handelshuur was, maar ze hebben willen procederen omdat er in het contract inderdaad enkele keren van handelshuur sprake was. Maar ze wisten ook dat het een heel onzekere zaak was. Ze hebben gegokt en verloren". Advocaat Robert Volckaert: "(...) Belangrijk is ook dat het vonnis het hele complex (de Villa, de Japanse Tuin, het Koningspark en de Venetiaanse Gaanderijen) aanbelangt, niet enkel het restaurant (sic)". Schepen Y. Miroir nuanceert en verbetert: "Ook ons (= Stad Oostende) contract is eind 2000 afgelopen. Maar het is quatsch dat iedereen daar nu buiten moet. Wat de Venetiaanse Gaanderijen, het Koningspark en de Japanse Tuin betreft, heeft de Koninklijke Schenking geen enkel bezwaar tegen een nieuw contract. Enkel het restaurant (sic) was hen een doorn in het oog. De Schenking was altijd verbolgen over het feit dat de Stad het restaurant (sic) op de markt had gegoooid, terwijl zij dat zelf hadden kunnen doen en er zo zelf meer hadden kunnen uit halen. Daarom moest voor hen dat restaurant (sic) er uit" (139).

4. De familie Daue zag wijselijk af van verdere procedures. Joanna Daue: "(...) In beroep werd de concessie niet verlengd en wij kregen zes maanden tijd om het pand te verlaten. Op 27 mei 2004 worden wij uitgedreven. Wij blijven open tot Pasen (2004: 11 april), maar daarna staan wij op straat. Wij houden nog een vrijwillige openbare verkoop in de Thermen, want wij hebben geen plaats om al het meubilair te zetten (...). Ze (= de Koninklijke Schenking) noemen ons "de bezetters"..." (140).
5. Aan het raam van het kantoor van Gerechtsdeurwaarder Alex Wynen (IJzerstraat 12, Oostende) hing vanaf einde februari 2004 volgende affiche:

Zeer belangrijke Openbare Verkoop wegens beëindiging huurcontract van de b.v.b.a. VIGNOCOM h/o Hotel "Oostendse Compagnie" - OC" en Restaurant "Au Vigneron (...).

T.v.v. belanghebbende, zal het Gerechtsdeurwaarderskantoor, i.s.m. GOIndustry Appelboom (Makelaarskantoor NV)

Op maandag 17 mei 2004, om 11.00 uur stipt,

In veilingszaal "Fabiola", Hotel Thermæ Palace (...)

De navolgende goederen openbaar verkopen, t.w.

- Keukenmateriaal:.....

- Meubilair en accessoires:.....

Firma Appelboom: A. Segerslei 118, 2640 Mortsels

Catalogus en foto's: www.appelboom.be (141).

6. De "Vigneron" (of "Vinjerong" zoals de Oostendenaars het in hun dialect uitspreken) was alom in Oostende, aan de Belgische Kust en bij lekkerbekken tot ver in het binnenland gekend en geroemd om haar fijne keuken. Joanna Daue: "Wij begonnen in 1966 in de Aartshertogstraat in Mariakerke. In 1971 kregen wij onze eerste Michelin ster en in 1975 onze tweede. Die tweede ster verloren wij in 1992; de eerste in 2003 (...). Maar we tilden daar nooit al te zwaar aan. Het bleef dezelfde zaak, met dezelfde kok (...). Mijn man Jean Marie stond achter het fornuis, ik ontving de gasten. Dat is altijd zo geweest" (142). Inderdaad, einde januari 2003 verloor Restaurant "Au Vigneron" haar enige Michelin-ster. Volgens mevrouw Daue: "(...) Ontnomen, niet om de keuken maar omwille van de heisa over het voortbestaan van de zaak" (143). Maar een half jaar later een pluspunt, en welk één! "Voor haar uitgebreide wijnkelder - 8.000 topwijnen bewaard bij precies 14°C. - kreeg het Restaurant "Au Vigneron" begin augustus 2003 van het prestigieuze wijntijdschrift "Wine Spectator" een "Best Award of Excellence". Dit is

een erkenning die voor de wijnen hetzelfde betekent als de Michelin-sterren voor de gerechten". Vraag: "(...) Doet het recente verlies van jullie Michelin ster nu niet extra veel pijn?". Stéphane Daue, maître-sommelier: "Het is niet prettig om te degraderen. Maar wij behouden liever ons publiek, dan ons te richten op de toevallige klanten van de Michelingids. Onze klanten zijn erop gesteld dat ze de gerechten die ze graag lusten, altijd op onze menukaart terug kunnen vinden. Bovendien is mijn vader nog altijd dezelfde kok: Michelin-ster of niet" (144).

VI. - En ...de toekomst?

* Schepen Yves Miroir: "Ik heb er geen idee van wat de plannen van de Koninklijke Schenking met de Villa zijn (...). De Stad is in elk geval niet geïnteresseerd (...). Ik denk dat de Koninklijke Schenking de Villa tegen redelijke voorwaarden op de markt zal brengen (145). Een terugkeer van de Koning en zijn Familieleden is, vooral qua veiligheidsgaranties, uitgesloten".

* Tot slot geven wij het laatste woord aan de huidige Burgemeester Jean Vandecasteele, begin september 2003 (146):

"(...) Wij hebben in het begin van de legislatuur gezegd dat Oostende weer een kroon moet dragen, weer "Koninklijk" moet worden en er ook zo moet uitzien. In eerste instantie denken wij daarbij aan de omgeving van de Koninklijke Villa.

Langs de kant van het zwembad (Koninginnelaan) ruimt het hek plaats voor een boogvormige muur die uitnodigt om in het Koningspark binnen te wandelen.

Langs de andere kant, aan de ingang van de Koninklijke Villa (Koningsstraat 79), ondergaat de omgeving een totale gedaanteverwisseling. Het asfalt wordt vervangen door Italiaanse natuursteen en potplanten moeten diezelfde sfeer uitstralen. Dit plein moet weer aantrekkelijk worden. Er kunnen concertjes worden georganiseerd die bij slecht weer naar de Venetiaanse Gaanderijen kunnen verhuizen.

Een "trappenstructuur", besluit Burgemeester J. Vandecasteele, "moet toegang tot de Gaanderijen geven. Speciale aandacht gaat uit naar de toegankelijkheid voor rolstoelpatiënten of mensen die moeilijk te been zijn.

De kosten voor de renovatie worden geraamd op één miljoen euro" (einde citaat).

BESLUIT

De idee "Oostende, koninklijke residentie" werd bewaarheid onder het bewind van Leopold II (1865-1909). Nadien hebben de opeenvolgende Vorsten op dat gebied nooit meer de verwachtingen terzake ingelost...en grote heren laten zich niet dwingen. "Men" had tijdig dienen in te zien dat het langdurige verblijf van onze Koningen eens en voorgoed voorbij was, zeker ná de Eerste Wereldoorlog, al was de nostalgie naar Vorstelijke Aanwezigheid nog zó groot. Die kwam na Koning Leopold II nooit meer terug! Gebrek aan privacy, ook wel het wankele weer, de fel gedemocratiseerde samenleving, de niet meer te garanderen veiligheid, het incognito in het buitenland verdreven de Hoge Gasten naar elders. De heropbouw van de Koninklijke Villa waar, oprecht bedoeld, men zoveel van verwachtte om de gasten van koninklijken bloede weer te binden aan Oostende, liep na een vijftiental jaren op een desillusie uit. Door zeer velen ongemerkt, was voor de leden van de Koninklijke Familie Oostende niet langer een geliefde "Koningin der Badsteden" maar een "Stad aan Zee". Jammer maar onomkeerbaar! Toch denk ik, althans voel ik aan, dat niet alles van wat terzake gerealiseerd werd, verloren moeite en kosten zijn geweest. Moge dit tot troost strekken en tot rechtvaardiging van onze gezagsdragers en grootouders.

NOTEN

(91) Gemeentebld Stad Oostende; nr. 2, 25 januari 1957, p. 34.

- (92) De relatie van B.B.'s (Beroemde Belgen) met de pers, zowel geschreven als audiovisueel, is altijd al delicaat en verstoort geweest. Wie de pers te vriend houdt, heeft een voetje voor en wordt heel wat narigheden bespaard. Extreem kan dit leiden tot oprispingen als "Oorlog tussen Prins Laurent en V.T.M.: Prins beledigt VTM-ploeg, VTM beklagt zich bij het Hof" (dagblad Het Volk; 5 maart 2004, p. 1). Iets minder dan vijftig jaar geleden, midden december 1955, uitte een toen geliefd magazine, De Post, volgende bedenkingen:
 "Al te vaak krijgt men de indruk, dat al degenen die in België met enig gezag zijn bekleed, bang zijn voor de pers. Er is te weinig sprake van samenwerking, hoogstens van dulden en dikwijls gewoon tegenwerken. Vooral ten aanzien van de leden van het Koninklijk Huis is men angstvallig. Men zou soms denken, dat de fotografen helse machines in hun handen hielden, in plaats van camera's. Dat de Koninklijke Familie deze angst voor de pers niet deelt – niemand kan beter getuigen dan wij, die van het Hof zo vaak de ruimste medewerking ondervonden". Verder: als er al eens incidenten voorvallen, dan is dit te wijten "aan de geest die vele gezagsdragers ten onrechte bezielt" (Prins en pers, in weekblad "De Post"; 18 december 1955, p. 3).
- (93) Le Patriote Illustré; nr. 5, 3 februari 1957, p. 166-167.
 De Post: weekblad; nr. 6, 10 februari 1957, p. 1 en 20-21.
- (94) Gemeentebld Stad Oostende; nr. 2, 24 januari 1958, p. 69.
- (95) M. Loy: Geen mooier decor dan de Koninklijke Villa, in: De Zeewacht; nr. 51, 20 december 2002, p. 15.
- (96) Henri Suwiers portret komt voor in het boek van Daniël Deschacht: Bijdrage tot de geschiedenis van de Oostendse politie (1794-heden), p. 105.
- (97) De Zeewacht; 9 juni 2000, p. 12: ill.
- (98) Edmond Tourlamain: De 98 jaar jonge Pylyster dynastie (...): negen jaar hofleverancier, in: De Zeewacht; 17 augustus 2001, p. 12. Ten tijde van Leopold II was het Méd. Michot-Ouvry, Kapellestraat 102, Oostende, die als confiseur en pasteibakker aan het Chalet mocht leveren (O. Vilain: Hofleveranciers, in: De Zeewacht; 16 december 1994).
- (99) Fabiola (koningin): Open brief, in: De Morgen; 31 juli 2003, p. 11.
- (100) K. Carlier: Zelfs de Koning at ons ijs, in: De Zeewacht; 21 maart 2003, p. 6.
- (101) Het Kustblad; 17 juni 1959, p. 1 en 3: ill.
- (102) Mario Danneels: Paola, p. 124.
- (103) - Kindermeisje is een tweede moeder: B. Deswaef spreekt voor het eerst, in: Het Volk; 30 oktober 2001, p. 9.
 - Zie ook O. Vilain: De kinderjuffrouw, in: De Zeewacht; nr. 34, 24 augustus 2001, p. 8.
- (104) O. Vilain: Oostende, badstad van de Koningen!, in: De Zeewacht; 19 juli 1980 (extra editie), p. 9.
- (105) Zie (100).
- (106) Gemeentebld Stad Oostende; nr. 10, 26 november 1965, p. 1966-1968.
- (107a) Volgens de familie Daue "logeerde Koning Leopold met prinses Liliane, en met prins Alexander, vaak in de Oostendse Villa", zonder nader te (kunnen) preciseren (Het Volk; 9 april 2004, p. 3).
- (107) Esmeralda: Mijn vader Leopold III (2001) p. 43 (zie ook p. 84).
- (108) Idem: o.c., p. 53. Reeds in haar bezit in de vijftiger jaren (zie foto, p. 34 en 84).
- (109) Idem: o.c., p. 63.
- (110) Idem: o.c., p. 62-72 (passim).
- (111) Vreemde (rechts)uitspraak, in: De Streekkrant: week in de Middenkust; 18 oktober 2001, p. 1: ill.
- (112) De Zeewacht; nr. 40, 6 oktober 2000, p. 8.
- (113) De Kinkhoorn en Ter Streep: maandblad; nr. 11, december 1970, p. 3;
 nr. 3, mei-juni 1971, p.3;
 nr. 4, juli 1971, p. 5.

- (114) Koninklijke Villa: geen kado, in: De Kinkhoorn en Ter Streep; nr. 1, april 1973, p. 9. Het park kreeg de voor de hand liggende benaming "Koningspark" mee (De Kinkhoorn; nr. 7, september 1974, p. 5).
- (115) Gemeenteblad Stad Oostende; 28 september 1973, p. 1313-1314.
- (116) De Zeewacht; 17 oktober 2003, p. 13.
- (117) De Morgen: dagblad; 10 oktober 2001, p. 11.
- (118) Gemeenteblad Stad Oostende; - 23 maart 1973, p. 322-323;
- 28 september 1973, p. 1313-1329;
- 22 november 1985, p. 1514.
- (119) "Het wordt toch "Oostendse Compagnie"!...", in: De Zeewacht; 12 april 1974, p. 13.
- (120) Claudia Vermaut: Het Archief van Oostende: aangename kennismaking (2001), p. 19 (AKO 15).
- (121) Oostendse Compagnie, in: De Kinkhoorn; nr. 4 en 5, resp. juni en juli 1974, resp. p. 5 en 3.
- (122) Bevestigd in: Gemeenteblad Stad Oostende; 26 november 1976, p. 1610.
- (123) De Kinkhoorn; nr. 5, juli 1974, p. 1.
- (123a) Zie (122), p. 1610-1611.
- (124) 1 droef verhaal van 1 koninklijke Villa, in: De Stoeten Ostendenoare: tijdschrift; jrg. 2, nr.4, december 1976, p. 1 en 3.
- (125) Gemeenteblad Stad Oostende; 28 mei 1982, p. 840-842.
- (126) Gemeenteblad Stad Oostende; 22 november 1985, p. 1522-1523.
- (127) Zie (126), p. 1520.
- (128) Zie (126), p. 1514-1523 (passim).
- (129) Menu en prijzenkaart 1997-1998.
- (130) Gemeenteblad Stad Oostende; 26 september 1986, p. 1140.
- (130a) Het Volk; 9 april 2004, p. 1 en 3.
- (131) Gemeenteblad Stad Oostende; 22 november 1985, p. 1515.
- (131a) Zie (130a).
- (132) Hannes Hosten: De Koninklijke Villa was ons kind, in: De Zeewacht; 6 februari 2004, p.6.
- (133) Geen mooier decor dan de Koninklijke Villa, in: De Zeewacht; 20 december 2002, p. 15.
- (134) Zie (132).
- (135) FRO (ps.): Hij was een goede vriend: (...) over VDB en Ostend Tennis, in: De Zeewacht; 12 januari 2001, p. 2.
- (136) Het Laatste Nieuw: dagblad; 9 augustus 1999, p. 2.
- (137) Het Volk, ed. Oostende-Westhoek; 31 januari 2003, p. 16.
- (138) De Morgen; 14 oktober 2003, p. 8.
- (139) Hannes Hosten: Restaurant moet uit Koninklijke Villa, in: De Zeewacht; 17 oktober 2003, p. 13.
- (140) Zie (132).
- (141) Eigen transcriptie.
- (142) Zie (132).
- (143) Het Volk, ed. Oostende-Westhoek; 31 januari 2003, p. 16.
- (144) Kris Carlier: Koninklijke Villa mag uitpakken met twee "wijn glaasjes", in: Krant van West-Vlaanderen; 8 augustus 2003, p. 18.
- (145) De Zeewacht; 17 oktober 2003, p. 13.
- (146) Yvan Naesen: Dienstoparking wordt Italiaanse binnentuin, in: Het Volk, ed. Oostende-Westhoek; 9 september 2003, p. 14.

Zoeken en vinden?

door **Simon IPPEL**

Onlangs kocht ik een postkaart met een oud zicht op onze stad. De kaart is ongeveer 10 op 21 cm groot. Ze is getekend door Jean BELLIS en geeft een beeld weer vanaf de Ernest Feysplein in de richting van het eerste bassin. Gezien de pentekening niet mag gereproduceerd worden, zal ik er dan maar een beschrijving van geven.

Links begint de "Kappellestraat" met het gebouw waar nu het hotel "Burlington" (Hôtel du Bassin) staat, dan had men een bakkerij (toen nog een gesloten huis) en de "Stella Maris" (toen hotel restaurant Cosmopolite - nu ook hotel en woonst), met erachter de "Peperbusse"-toren.

Vervolgens enkele gebouwen (o.a. "Sunderland" en een café) die nu ook appartementen zijn en de hoek waar nu het "nachtcafé" ⁽¹⁾ is.

Verder krijgt men een zeer beperkt zicht op de gebouwen gelegen in de Dekenijstraat met de torens van de hoofdkerk.

Het volgende hoekgebouw is nu een Chinees restaurant waar alleen de bovenbouw van bewaard is gebleven. Na drie huizen waarvan de laatste een "Estaminet" is krijgt men opnieuw een straat met op de rechterhoek de "permerenche". Deze is nu ook afgebroken en er prijkt een nieuwbouw. Vóór dit gebouw staan er een drietal treinstellen.

Vóór al deze gebouwen liggen er drie oude zeilschepen ⁽²⁾ en enkele mensen bevinden zich op de kaai (Vindictivelaan). Op de kade aan de dichtste zijde (Leopold II laan) staan twee koetsen, een gesloten koets, enkele personen en een open "Calèches" ⁽³⁾ zoals we ze nu nog zien rondrijden met toeristen.

Op het einde van de kaart merkt men een deel van het gewezen politiebureau met vooraan wat beplanting.

Wat mis ik?

De *oude prachtige kraan* die op de kade stond (Leopold III-laan), en afgebroken zou zijn na de oorlog 40-45. Op sommige zichtkaarten kan men deze kraan nog opmerken.

Een dergelijke kraan is nagebouwd door een Brugse vakschool en staat nu op het Van Eyckplein aldaar. Iets om bij gelegenheid te gaan bewonderen.

¹ Naar de naam van het vergane schip de "Titanic"

² Technisch ben ik niet onderlegd om te zeggen van welke soort ze zijn.

³ Naar het schijn zou de naam "Calèches" afkomstig zijn van de stad Cales waar deze koetsen het eerst werden opgemerkt.

OPENINGSDATA MUSEUM IN 2004

- Elke zaterdag
- Van 20 december 2003 t/m 04 januari 2004 (gesloten 23, 25 en 30 december en 01 januari)
- Van 21 februari t/m 29 februari (gesloten 24 februari)
- Van 03 april t/m 19 april (gesloten 06 april)
- Van 20 mei t/m 23 mei
- Van 12 juni t/m 13 september (gesloten elke dinsdag)
- Van 30 oktober t/m 07 november (gesloten 2 november)
- Van 26 december t/m 09 januari (gesloten 25 en 28 december 2004, 01 en 04 januari 2005)

Telkens van 10u tot 12u en van 14u tot 17u

Onze prijs = uw profijt
Uw kleurenfoto's manueel
afgewerkt volgens de
modernste technologie
met multi-scanner

**COCK
CAMERA
SERVICE**

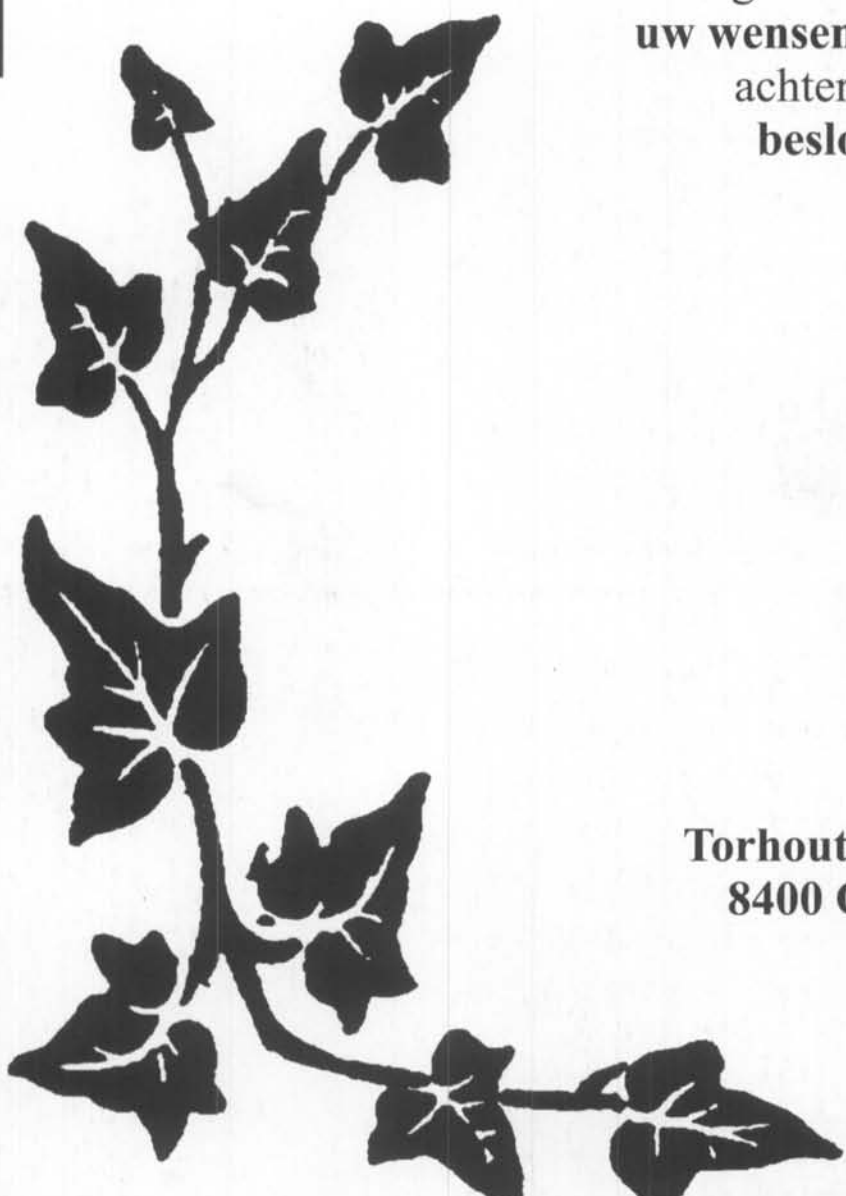
Hoek Jozef II straat en
Christinastraat - Oostende

*Waar kwaliteit nog
vakmanschap is*

Uitvaartverzorging - Funerarium

Jan Nuytten

Het **uitvaartkontra**kt
is de absolute **zekerheid**
dat uw begrafenis of crematie
zal uitgevoerd worden volgens
uw wensen en dat uw familie
achteraf **geen financiële**
beslommeringen heeft

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059/80.15.53